National Library of Israel
Maariv - מעריב, 09.11.1973, page 21

זהו מיסמך נדיר.
זוהי תעודה מוקלטת יחידה במינה.
אלה סלילי ההקלטה הבלעדיים, שרשמו קולות בני־אדם ומפצי מלחמה בשעותיו הקשות ביותר של קו ברלב.
אלה קולותיהם של אנשים בסכנת השמדה.
קולות שנחרטו על־גבי סלילי־הקלטה, במעוז מרכזי, על־שפת התעלה, סמוך למישטחי־הצליחה הגדולים של המצרים.
קולותיהם של 33 לוחמים מכותרים, הנלחמים בחירוף נפש, ושל ששים שעות גוריליות בתוך בונקרים מתמוטטים.
קולותיהם של האנשים שנחלצו משם, בכוחות עצמם, עברו דרך מיתחמי האוייב, והביאו עדות חייה לאחת מפרשיותיה המופלאות של מלחמת יום־הכיפורים.

68 שעות הלחימה של מעוז בתעלה

מאת אהרון דולב

מנהגו, מדי יציאת לשרות־מילואים לקח איתו אבי יפה, טכנאי רדיו, בן 33, מירושלים — גם בפעם זו רשמקול משוכלל, מאלה המצויים באולפן שרותי־ההקלטה שלו: „כדי להמתיק לחבר'ה שלו את ימי הניתוק הארוכים והמשעממים הרחק מן הבית".

הפעם נפרד אבי, יליד ירושלים, מעל רעייתו, דסי, ושלושת ילדיו — טלי (8), נעמ (7), אורי (4) — ויצא לשרות מילואים, במרחק רב מן הבית. אך, הימים הארוכים לא היו משעממים כלל ועיקר.

ביום ה־23 לספטמבר, 13 ימים לפני פרוץ המלחמה, נשלחים אבי והחבר'ה שלו לאייש את אחד ממעוזי קו ברלב, אי־שם בגיזרת התעלה המרכזית. לאבי — „בוגר" גח"ל מוצנח, שנפצע בקרב על ארמון־הנציב במלחמת ששת הימים — יהא זה שירות מילואים ראשון בקו־התעלה: „תמיד", יספר אחר כך, „תיארתי לעצמי את קו ברלב' כמין קו מאז'ינו, מבוצר היטב, בלתי־ניתן לפיצוח. פתאום מצאתי מוצב בחולות, משהו די דליל. קצת הופתעתי. אבל עד ה־1 באוקטובר, ששת ימים לפני שפרצה המלחמה, לא היינו מודאגים בכלל"...

מה נשתנה ב־1 באוקטובר? על כך מסרו אנשי תצפיות המעוז, בדיווחים שוטפים, התוכפים והולכים בהתמדה, עד אשר ביום הכיפורים, בשעה 13.50 יורד על המעוז עשן סמיך.

ב־1 באוקטובר מדווחים, לראשונה, אנשי התצפית, על פעילויות בלתי־שיגרתיות בגדה המערבית שממול: ...תכונה גוברת בצד השני... שיירת משאיות נושאות טילים נכנסת לאיסמעיליה... שאון מנועי שריון מעבר לסוללת־העפר המצרית... קצינים מצרים מתדרכים את מפקדי היחידות... קצין בדרגת אלוף־משנה צופה עם משקפת אל הגדה המזרחית... חיילים מצרים יורדים אל המים, מבצעים מדידות, תוקעים יתידות... משאית נושאת טילים מתקרבת אל שפת המים... בולדוזרים מיישרים מישטחי צליחה...

המצרים טורחים להסוות היטב את התכונה הצבאית הענפה: אנשי התצפיות מדווחים, כי בד בבד, מתנהלים בצד השני חיי־שיגרה:

...הגגן המצרי הקבוע משקה את גינות הווילות הנטושות בפרברי איסמעיליה... טרקטורים מוסיפים להרים את סוללת העפר... חיילים בלתי־חמושים יושבים על שפת־התעלה ורגליהם מדשדשות במים...

חיי־שיגרה, במקביל לתכונה הצבאית, נמשכים עד לצהרי יום־הכיפורים, כאשר אנשי התצפיות מדווחים: המצרים מפנים את החיילים מעמדות התצפית... דממה חשודה בצד השני...

אבי יפתח את הרשמקול רק בעבור 3 שעות ו־10 דקות למן תחילת המלחמה.

השיחזור העובדתי להלן ממלא את החסר על סלילי־ההקלטה: ארבע שעות המלחמה הראשונות של המעוז חמביט מעבר לעיר ההרוסה איסמעיליה, על ראש הגשר המצרי ועל משטחי־צליחה העיקריים של צבאות האוייב:

ל"ב אנשי המעוז ושר'יונר אחד

המעוז מאוייש על־ידי 32 חיילים ומפקדים, רובם אנשי מילואים, חיילי הטיבה ירושלמית. ביום השלישי למלחמה, מתווסף אליהם החייל ה־33: שר'יונר, ששרד יחידי בעיבור מיתחמי המצרים, לאחר שהטנק שלו נפגע באש האוייב. זחל בין קווי המצרים, חדר אל חצר המעוז ונאסף על ידי אנשיו. מבין 33 אנשי המעוז, נקלטו קולותיהם של 19 חיילים ומפקדים על־גבי סלילי ההקלטה של אבי יפה.

בראש הכוח המאייש את המעוז: המ.פ. מאיר'קה, בן 41, נשוי ואב לארבעה, חבר קיבוץ נתיב הל"ה ומרכז מפעל המתכת של המשק. מאיר'קה, ותיק שלוש מלחמות. ישראל, יתגלה — כפי שיעידו הקולות המונצחים על־גבי סלילי־ההקלטה — בכל ששים ושמונה שעות כיתור, לוחמת בלימה מרה, והדיפה חוזרת ונשנית של ההסתערויות המצרים על המעוז, ובמשך שעות מסע־חילוץ והצלה דרך קווי האוייב, — כמפקד קר־מוג, עירני ונמרץ, בעל סגנון ביטוי מחוספס, חושייה, תחושת סכנה ואדישות כלפיה. תכונותיו מפיחות אימון ועידוד גם בנסיבות התגוננות נואשות, שניתן להגדירן כעל־סף השמדה. מאיר'קה, חייכן, ובעל חוש־הומור עוקצני. ממוצע־קומה, משופם, טיפוס של מפקד, המתואר בפי פקודיו, כ„אחד מהחבר'ה";

המ"מ יהושע, המכונה שוקי. בן 26, נשוי ואב לשניים. שותף בחברה לקבלנות־בניין ומתגורר עם משפחתו ברמת־אביב. שוקי, ממושקף, נאה, ותכונותיו הבולטות: שיקול־דעת ושקט נפשי. קו אופי בולט: המעטה בערכן של בעיות, סכנות וקשיים, והשרייה שלווה ובטחון על סביבותיו:

יורם כנען, גבה קומה, כבן 30, ובעל חזות מרשימה;

מרדכי איכנבאום, בן 27, המכונה, משום־מה, דוב'לה. נשוי ואב לילד, מתגורר בבני־ברק: פעלתני, אמיץ, ש„חסרונו" — בעיני חבריו — „אין לו עצבים בכלל";

מקשר המעוז, אברהם יפה, 33, המכונה אבי, (ראה לעיל).

הסמל ברוך, 24, שנפצע במרכז גולגלתו מרסיס פגז, התאושש במהירות, הזר לעמדת־קרב, עמד איתן על רגליו וצעד עם חבריו בין קווי המצרים, עד שהגיעו למקום מבטחים;

רופא המעוז, ד"ר אברהם, קצין־רפואה (מיל.) בן 27, המתגורר בתרצלה, נשוי ואב לבת. ה„דוקטור", סטאז'ר בביה"ח „מאיר" בכפר־סבא, טיפל ב־60 שעות הכיתור ובשמונה שעות המסע דרך מיתחמי האוייב בשני פצועי המעוז. על גוכחותו הבוטחת, מיובגותו המקצועית ותכונותיו האנושיות, כפי שבאו לידי ביטוי בתנאי־העמידה הקשים של קומץ הלוחמים המכותרים מול מאסות של חי"ר, שריון וארטילריה מצרית, — אמרו אנשי המעוז: „הדוקטור שלנו היה מאה אחוז";

משה ברנע, חובש המעוז, בן 29, נשוי ואב לשניים, מירושלים. העזר־כנגד ל„דוקטור". דאג וטרח בנושאי תזונה, נוזלים ותרופות, בשעות הקשות והגורליות;

וכן, מקלעני המעוז, רגמיו וחייליו — עמרם בגדאי, 23, רווק, מירושלים; אבנר אילון, 27, נשוי, מירושלים; מאיר אורנשטיין, כבן 29; יעקב ששון, 25, רווק מירושלים. שרל' כהן, 36, נשוי ואב לשניים, מקריית־גת; יוסף עמרני, 27, נשוי ואב לשניים מבני ברק; *נסים חפיף, 31, נשוי ואב לילד, מראשון לציון; שלמה טסטה, 25,* נשוי מירושלים; משה גרציאני, המכונה „מרציאנו", 26, רווק, מירושלים; אברהם גואטה, כבן 19, בן מושב בנגב, שתיפקד כ„כל־בוניק" במעוז, אחראי לתחזוקת הגנרטור ולשרותי השק"ם; דודו, 24, זרוני, 24, שעלה לישראל אחר ששת־הימים.

ביום־הכיפורים, בטרם ימסכו המצרים את משטחי־הצליחה ואת שתי גדות התעלה בעשן ירוק, והמוני חי"ר חמושים ברר"טים וטילי־כתף ושיירות שריון ארוכות נשפכות לסיני דרך הגשר הגדול שעל שתי הגדות — מתקבלת במעוז ההוראה לפנות אליהם את אנשי שני המעוזים השכנים (מדרום), הממוקמים בין המעוז לבין שפת האגם המר.

מאיר'קה הגמרץ, מורה על ביצוע מיידי של הפקודה: הוא משגר את נהג הזחל"ם, בליווי חוליית־החיפוי. בטרם סופג המעוז מטחי ארטילריה ומימטרי כדורים, נכנס הזחל"ם בשערי המעוז, ואנשי המעוזים הדרומיים מתכנסים בשלום אל המחסות בבונקרים של המעוז, תחת מטחי אש מצרית.

יומיים לאחר־מכן כבר יודעים מפנים ומפונים, כי זירוז הפינוי — למרות גמישותה של הוראת הפינוי — היקנה לזחל"ם הפינוי ערך־עליון של משלחת הצלת־נפשות: שני המעוזים המפונים נשטפים באש מצרית, והמצרים המסתערים מבזבזים כמויות עצומות של תחמושת על מעוזים בלתי־מאויישים.

זחל"ם הפינוי, שקודם לכן ניתנה לו שהות מבצעית עד השעה 17.00, חזר — תודות לאינטואיציית המפקד — למקום־מבטחים דקות ספירות לפני המלחמה.

בדרך מן המקלחת אל הבונקר

המלחמה „תופסת" את אנשי המעוז ב„תחתוניהם": אבי יפה נמצא בדרכו מן המקלחת אל הבונקר. הוא משתהה בחצר המעוז ותולה את לבניו המכובסים לייבוש על אחת מגדרות התייל — ממנו יתעופפו עוד שניות מעטות בהדפי הרעשות מן האוויר, ופגזי כרגמות ותותחים. אבי נכנס אל הבונקר, כדי להיערך בצוותי כוננות, עם שאר אנשי המעוז.

אנשי עמדות התצפית, המופנים אל ראש־הגשר המצרי ואל התכונה הצבאית האדירה הסואנת על משטחי־הצליחה, מרחק בקילומטר מצפון למעוז — מצפים עד שימוג מסך העשן ופותחים, מייד, בדיווחים מהירים ושוטפים:

„...להק מיגים חולף מעלינו... המצרים מורידים סירות קומאנדו מתחתינו... הסירות גולחות את התעלה... מאויישות בהמון חי"ר..."

...חי"ר המצרי, מצוייד בטילי נ.ט., נוחת על הגדה המזרחית... טנקים בודדים שלנו, רצים לקראת החי"ר המצרי... אש ארטילרית... פגזים נופלים קרוב, יותר קרוב... האש מתקרבת... נגמ"שים ומשוריינים חוצים את התעלה לסיגי... המון חיילים קופצים על הגדה המזרחית, רצים קדימה עם הטילים... ששה הליקופטרים, כנראה קומאנדו מצרי, מעופפים מעלינו..."

יותר מ[illegible] אנשי המעוז, כי הו[illegible] הראשונה, ש[illegible] בזה, היתה כה רבה, עד כי נמנעו, תחילה, מלכוון את נשקם־האישי לעבר ההליקופטרים המצריים. שעה קלה לאחר מכן, משישובו ההליקופטרים ריקים, ממזרח למערב, וחיילי המעוז יזהו עליהם את סמל חיל־האוויר המצרי, הם יכוונו אליהם את נשקם מן העמדות. ואחד החיילים ימטיר צרור מרוויח ממכונת־ירייה על הליקופטר מצרי, שייפגע וייראה נופל אל מי האגם המר.

דיווחי התצפיות נמשכים: טנק טי.־54 עומד מולנו ומרביץ...

מאיר'קה ודוב'לה זוגקים מן הבונקר אל אחת העמדות ופותחים באש אוטומטית לעבר הטנק המצרי היורה במעוז. מאיר'קה עובר לעמדת מרגמה, מפגיז את הטנק ומשתק את אשו.

התצפיות מוסיפות לדווח: ...המון סירות, צולחות, נאגלות נאגלות... המונים עוברים, מתפרסים בשטח שלנו... מציבים דגל של הקומאנדו... המצרים מניחים גשר... טריילר אוטומטי מוריד פלאטפורמות צפות... שיירה עצומה, המון שריון, לחץ עצום... פנקים, נגמ"שים, משאיות עם טילים, שיירת ג'יפים, סוללות תותחים...

אנשי העמדות בתצפית נרעשים, צועקים זת לזה: תראו, איזה פקק אדיר. איפה חיל־האוויר? למה חיל־האוויר לא מגיע? אפשר לעשות בהם שמות!

חיל־האוויר אמנם יפגין את נוכחותו בשמי התעלה, לקראת תום השעה הראשונה של המלחמה.

בבונקר המופגז של המעוז, יותר מאוחר, ינתחו החבר'ה את פשר גיחתם המשחתית של ה„פאנטומים" שלנו דווקא בעת שצוואר־הבקבוק על ראש־הגשר המצרי נלחץ ונסתם ע"י פקק אדיר של ריכוזי שריון, סוללות ארטילריה וחי"ר מצרי.

בשעת המלחמה הראשונה — יסכמו ביניהם אנשי המעוז, ממראה עיניהם: — חיל האוויר נאלץ להתמודד עם שתי בעיות, בעת ובעונה אחת: ראשית, שמי מזרח התעלה רחשו „מיגים", וה„פאנטומים" שצלחו את השמים עמוסי פצצות, בדרכן אל המטרות — ריכוזי המצרים במשטחי־הצליחה — נאלצו לקיים בהצלחה מיפגשי־הכרעה עם ה„מיגים" המצריים, ה„פאנטומים" שעברו את המיכשול בשמיים והגיעו עד מעל למטרות־ההפצצה, נתקלו במסך סמיך של תותחי נ.מ. ובטילי קרקע־אוויר מטיפוסי „סאם", שאותם שיגרו המצרים לשמיים, אשכולות־אשכולות.

התצפיות במעוז מוסיפות לדווח:

„...חזיון פירוטכני נהדר בשמיים... שני פאנטומים מבקיעים את מסך הנ.מ. טסים צמוד. טיל „סאם 3" מזנב מאחוריהם... הנה, ה„פאנטומים" מתמרנים. הטיל עובר, נוסע הלאה כברת־שמיים. הנה, הוא נופל, אי־שם בחולות סיני..."

חיל־האוויר — מסכמים אנשי המעוז — לפחות בשעות המלחמה הראשונות, הוכרח להסוך את סידרם של מהלכי הלחימה הקלאסית שלו: במקום פתיחה מתוך עליונות בשמיים, ולאחריו חיסול מערך הטילים, ורק לבסוף טיפול בכוחות־הקרקע — נאלץ חיל־האוויר, תחילה להבקיע דרכו אל ריכוזי הכוח של האוייב הערוך לפלישה; לסייע לטנקים המועטים, שניהלו בחירוף־נפש קרבות בלימה נגד מאסות השריון והחי"ר המצרי, ורק לאחר שהשיגו עליונות אווירית, נתפנו לטיפול בסוללות הטילים.

בשעות אחר־הצהרים, ביום הכיפורים, בטרם החזיר חיל־האוויר את הסדר הקלאסי על כנו, יכלו עדיין תצפיות המעוז לדווח על שמיים פנויים, יחסית, בסיני, ועל להקי „מיגים" מצריים, פטורים מעימות משמעותי עם חיל־האוויר, התוקפים את כוחות־הקרקע המועטים שלנו.

כבר בבוקר המחרת, יוכלו אנשי המעוז להיווכח בעין, בשינוי המתחולל ביחסי הכוחות בשמיים. ארבעה מטוסי „האנטר" עיראקיים יחצו את קו התעלה מעל עמדות המעוז, יטילו מספר פצצות חפוזות, בלתי מדוייקות, ובטרם ייעלמו, במנוסת בהלה, יופלו שניים מהם, בשאון התרסקות אדיר, על הדיונות, השורצות חי"ר מצרי, מעבר לכביש הארוך המקביל לתעלה.

סוללת המרגמות הממוקמת בחורשת איסמעיליה, מול המעוז, מטוחת בדייקנות. פגזים יעילים נופלים על העמדות וביניהן. החצר מתמלאת מכתשי פגזים. רסיסים רושפים מתעופפים מעל הראשים, הבחורים, חבושי קובעי־פלדה, משיבים אש מכל הכלים. יורים על ריכוזי־הצליחה, על הסוללה הארטילרית המרביצה עליהם.

התצפיות מדווחות: המצרים עוברים בהמונים, עולים גלים־גלים... רואים פגיעות טובות שלנו...

לפתע - עשן צהוב...

השעה ארבע, לערך: אנשי המעוז בבונקרים ובעמדות נתקפים אימת־פתע: המצרים, הסופגים אש יעילה ומדוייקת מעמדות־הירי של המעוז, מחליטים לחסום את ראות התצפיות. הם יורים פצצות־עשן וממסכים את המעוז בעשן צהוב סמיך.

העשן הצהבהב כבר ממלא את חלל הבונקרים ומכביד על דרכי הנשימה. הכל נועצים ברופא המעוז, הדוקטור מרגיע את החיילים: סתם עשן, הוא אומר, מסוג רגיל, לשיבוש התצפיות.

המחנק בבונקר מתגבר ללא־נשוא. הגנרטור טרם נפגע ואפשר להפעיל את המיתקן המיוחד נגד־עשן, שהותקן בכל מעוזי התעלה. המיתקן פועל, פולט חמצן, ההודף את העשן החוצה וחלל הבונקרים מיטהר כליל.

אין מתעלמים מסבירותה של ההשערה, כי בחסות מיסוך העשן, ההפגזה וה„טיפטוף" המתגבר, עלולים המצרים להסתער על המעוז. הכל דורכים את כלי־הירי, מצטיידים ברימונים ונערכים לקדם פני המצרים בקרבות פנים־אל־פנים. המצרים מוסיפים ל„הישפך" מזרחה. אך, לרווחת אנשי המעוז, עדיין הם פוסחים בדרכם על המעוז עצמו. עוד מצפות להם שתיים וחצי יממות של קרבות מרים נגד כוחות מצריים מסתערים.

„ביום ששי, ערב יום־הכיפורים, כבר הגיעו סמלי הדת, אחד עם שופר, אחד בלי, ועשינו ,ארוחה מפסקת' לפני השקיעה. חלק מהאנשים, הצמים, החלו לצום תוך כדי מילוי תפקי־דיהם בעמדות. היינו בכיתור כל הזמן. היינו צריכים להילחם קשה בדי להישאר בחיים, והתיאבון התגדף, ואלה שהחלו לצום בערב יום־הכיפורים כבר המשיכו בצום, נלחמו וצמו, בלי להרגיש. מפליא שלא נפלנו מהרגליים. אבל מתח גבוה בנראה מחזיק אותך כמו כדורי־מרץ".

לערך ב־17.30 משתררת רגיעה במעוז עצמו. תותחי המצרים מטווחים לצפון, לדרום, יורים פגזי עומק אל מעבר לכביש התעלה במזרח. אך, המעוז עצמו נח.

אבי נזכר עתה, במכונת־ההקלטה (וההשמעה) שגרר אתו מאולפן שרותי־ההקלטה שלו בירושלים, אל שרות המילואים בתעלה — על־מנת להנעים לחבר'ה בצליל חמר את ימי הבדידות הארוכים והמשעממים...

הוא מתקין את סרט־ההקלטה על הרשמקול, וכיאה לטכנאי־אלקטרוניקה יסודי, טורח אבי להבטיח איכויות טכניות של הקלטה. אבי מציב מיקרופון אחד בבונקר־המלחמה, מחבר מיקרופון שני לחוט ארוך ומושכו החוצה, עד לאחת מתעלות הקשר בחצר המעוז. הוא מסובב כפתור אלקטרוני וקולות המלחמה חודרים דרך המיקרופון ונחרטים על הפסקול:

סליל ההקלטה מן המעוז

בגזרה המרכזית של קו ברלב, ב־מזרח למישטחי־הצליחה הגדולים של הצבא ה־מצרי. השעה 18.00, שלוש שעות ועשר דקות לאחר צליחת המצרים ופתיחת מלחמת יום־הכיפורים.

שיחות בין חיילי המעוז (בפליאה) — גם בגולן וגם פה בסיני מסתבר שהורדנו להם שמונה הליקופטרים עם קומאנדו

מפקד יחידת ארטילריה ניידת (נשמע ב־רשת) — מעוז, תן לי את המפקד, רוצים לדעת מה מצבכם.

קשר המעוז אבי — שוקי, שוקי! איפה מאירק'ה? שואלים על מצבנו.

מאירק'ה — מה העניין? (אל שוקי:) אתה רוצה טנקים? אני רואה, אבל אני כבר לא מבין מי מרביץ.

אבי (למיקרופון) — התאריך שישה לאוקטובר, אחר ארבע שעות של התקפות קשות עלינו...

חיילים נכנסים לדפריו (בתמיהה) — הממ־שלה היתה בישיבה בעת שהתחילה ההפגזה. מסתבר, שההפגזה תפסה אותם באמצע הישי־בה. תראו מה זה? יום כיפור ופתאום יש להם ישיבה.

קליטה ברשת האלחוט של המעוז — כאן מפקד כוח. טנקים שלנו פועלים בצומת כביש התעלה, בערך מולכם, נמצאים בתנועה. אני רואה הרבה מאוד אש מנשק קל בעומק השטח שלנו, מצפון־מזרח לאיזור הצליחה המצרית. זה נראה לי כמו קרב. וזה מתרחש ממש מאחורי. אבדוק... יכול להיות שאלה חיילים שלהם שמסתובבים בשטח. שים לב מה המצב באיזור מישטח הצליחה המצרי הגדול.

תשובה (נקלטת ברשת) — באיזור הצליחה כרגע שקט. לא ריאה שום דבר. יחידת ארטילריה ניידת שלנו נמצאת כמה מאות מטרים מהצומת. אני רוצה שתצטרף אלי, אני לא רוצה להיכנס לכיוון איזור הצליחה לפני שהצטרף אלי.

כאן מפקד כוח — אנחנו כרגע יורים ארטילריה על ריכוז א' וריכוז ב' של כוח הצליחה המצרי משני צדי התעלה. ומהצד השני, במערב על הרמפות שלהם.

מאירק'ה (מאוין לשי"ה האלחוטית הנקלטת ברשת) — אור־האר־אר־הא.

כאן יחידת טנקים — האם יש אפשרות להכניס מטוסים? האם תוכלו לתת לנו תאורה דקית כדי שיהיה ברור לנו היכן אנו נמצאים ומה קורה פה?

מפקד כוח — מטוסים לא, אני יכול להפעיל לך ארטילריה אבל מקודם ביקשת להפסיק זאת. תגיד איפה אתה רוצה ארטילריה ונוריד אש.

תשובה — אני רוצה שיוריד תאורת על

אבי יפה (33), טכנאי־רדיו מירושלים, נש. ואב לשלושה ילדים, שנטל עימו ציוד־הקלטה בצאתו לשרת במילואים, 13 ימים לפני חמל־חמה, והקליט את מלחמת המעוז.

איזור הצליחה המצרי ומערבה ממנה ושלא יוריד בשום אופן תאורה על השטח שלנו. ברגע שהוא מוריד תאורה על השטח שלנו אנחנו מזוהים ויורדת עלינו כל הזמן ארטילריה.

כאן מפקד הכוח — אני אוריד תאורת. אבל יהיו בעיות תודיע לי ואתקן.

תשובת יחידת טנקים — תודיע לי מתי תתחילו לירות. בינתיים לא נראה לי שיש טעם להיכנס לכיוון איזור הצליחה, מפני שיחידת טנקים שלנו נמצאת לפני.

מפקד הכוח — החיילים המצרים כנראה יורים טילי נ"ט. היוהר לא להיפגע.

„אין לחדמש מה לעשות פה"

מאירק'ה (ליחידת הטנקים) — כאן המעוז. הקשר של יחידת טנקים קטנה (נכנס לרשת האלחוט) — אנו נמצאים באיזור צומת די.זי. בגיזרת הצליחה. מנהלים אש עם כוח חי"ר מצרי שיורה עלינו טילים.

תשובה ממפקד הכוח — אני רוצה שתזוז משם ותתפוס מחסות כאלה, שלא תיפגע. אני רוצה שתשמור את כל הכוח שלך למכת נגד כוללת.

אבי (קורא לשוקי) — כל פעם שהוא לא עונה, אני חושב שהוא חטף משהו. אז, הנה הוא. שוקי, קבל את מאירקה.

מאירקה — שוקי אתה ריאה תאורה גדולה?

המשך בעמודים הבאים

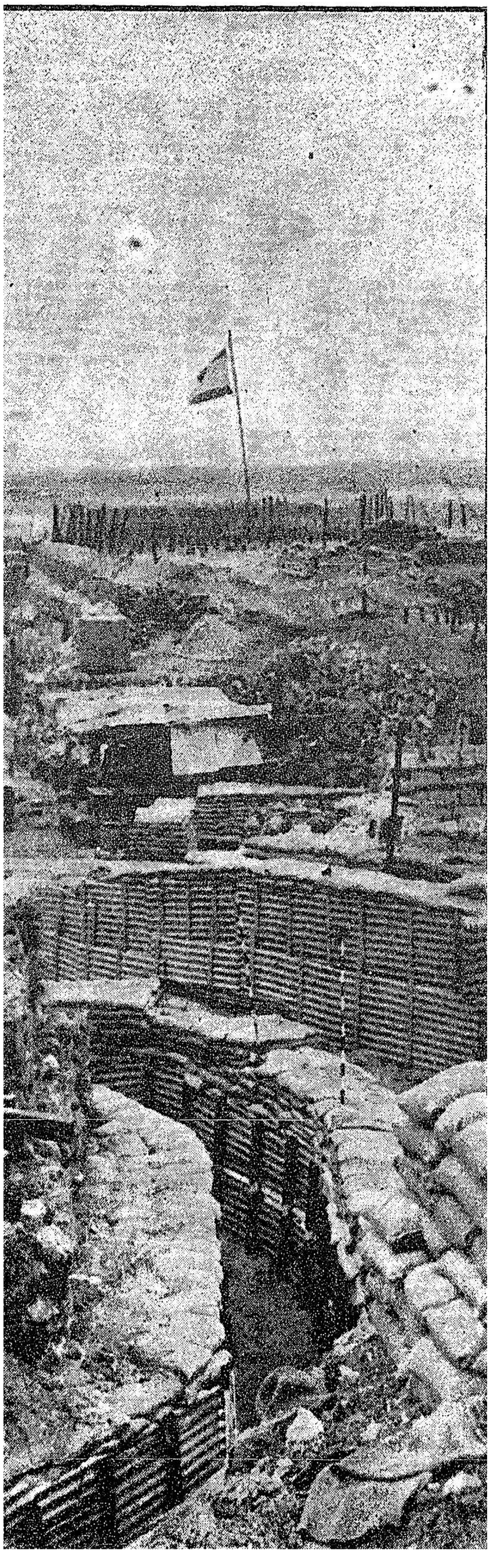

National Library of Israel
Maariv - מעריב, 09.11.1973, page 22

68 שעות הלחימה של משוד בתעלה

(המשך מן העמוד הקודם)

שוקי — חיובי. זה אנחנו מרביצים. ריבוי גיחות ב׳ וג׳ של המצרים חוטפים פגזים.

מאירקה — יש שם חילופי אש עם יחידת הארטילריה תגיידת שלנו, לא עם היחידה שצריכה לעזור לנו, היחידה הזאת די רסוקה, היא לא יכולה לבוא לעזור.

שוקי — טוב, נקוה שיעשו משהו.

מפקד פלוגת הטנקים ליחידת טנקים — האם אתה רוצה מחלקת הרמ״ש ? עבור.

מאירקה (בתקינות) — אוה ! הרמ״ש !

יחידת טנקים משיבה — אין להרמ״ש מה לעשות פה. כאן הולך צרפל לא רגיל. לא רואים עוד דבר. יש לי ברגע קשר עם הארטילריה תגיידת שהוטמנה עליה ירי בירים. אני מניח אותם עשן אחורה והגיידת בדרך שיחליפו עמדות.

מאירקה — שוקי ! תאמר לי : הבומבות האלה זה הטנקים שם ? הבומבות זה הטנקים איזור התוא ?

שוקי — עליו אינחיים אין אש. (רוקק) שם סטו...

מאירקה — שוקי, תסוס תתיכת צ׳ אחר אתעשה טעץ״ווד.

שוקי — הם יורים. הטנקים מרביצים כל הזמן. אתה מאזין בקשר ? אני אגיד לך, אני שמעתי את מפקד כוח הטנקים, אומר שהם יהיים על ריכוז עליחה ב׳ של המצרים.

שוקי — אני רואה ששלנו הרימו תאורה מעל איזורי הצליחה המצרית.

מאירקה — אני מבין ששמת, דיברו על תרמ״ש. אתה רוצה שנקח תרמ״ש הנה ? מה אנחנו צריכים תרמ״ש פה ? לא צריכים ! בשביל מת אני צריך אותם עכשיו ? ! אתה שומע טוב שם ? תעמוד בקשר כל הזמן. כן כן, אל תנתק.

אבי — אני מבקש שכל החברת המיוחדים יעברו לבונקר המגורים. יש שם חמון מקום ומכאן זה מפריע לנו.

מאירקה — המצרים כבר עלו על המעוז אשכן. מי צריך את כל זה ?

רפאל המעוז — אבל אני מבין שהם יצאו מזה ? ! הטנקים עוד לא תגיעו לשם. קומנדו נמצא שם, קומנדו שלהם.

שוקי — שלנו.

מאירקה — שלנו ? ! שלהם, דחילק...

מפקדה קדמית (נקלטת ברשת) — אני רוה שאתם תהיו בתצפית ותדווחו לי אם האש שלנו יורדת בסדר ואם הכל תקין.

מאירקה — אני אוכל לראות את הביונים מאופן כללי.

מפקדה — נעסה לתת לכם תאורה ברי שתוכלו לראות יותר טוב.

מאירקה — הבנתי. בסדר.

מפקדה — האם אתה מוחה ירי מכיוון הרמפות שלתם אל השטח שלנו ?

מאירקה — המתן. מקודם ראינו טיל אחר, אבל קשה לנו לזהות בדיוק.

מפקדה — אני מוריד על זה תאורה, אולי תצליחו לראות יותר טוב.

שוקי — הוא יוריד עכשיו גם תאורה וגם מפגזות של איזור הצליחה המצרית.

אבי — המצרים יורים ברורות נותבים לשמים.

מאירקה — זה מול איזור הנחיתה המערבית, לפי דעתי. מה יש שם ?

אבי — כל האיזור הדרומי של עמדת ב׳ שלנו ממוסך עשן.

מאירקה — שיצפה לשם, שיצפה ! אם הוא יראה משהו, שיודיע.

אבי (אל עכרם ז) — תצפה לשם, שים עין.

קשר יחידת טנקים (ברשת) — תגידו, פתי אני מקבל את האש ?

יחידת ארטילריה משיבה — תוך חצי דקה. אני עכשיו מעסיק את ריכוז א׳ וריכוז ב׳ (של המצרים). לפי ההשערה הם נמצאים מול הארטילריה הקרובה שלנו. האם זה ב׳ איזור הצליחה ?

ארטילריה — היובי. זה ממערב לראש הגשר שלהם.

„אני עוד הספקתי להתקלח...״

טנקים — בצע את זה יותר מהר.

אבי — אני עוד הספקתי להתקלח, כמה דקות לפני שהתחיל כל העסק. חבגדים שהשארתי בחוץ מנוקבים ומרוססים.

דוקטור — הקיקו את זה למזכרת. בעיר יש האפלה, והכל ?

אבי — כשמילאו אותנו בעשן הששתי.

דוקטור — גם אני... מה אגיד לך.

ברקע נשמעים קולות נפץ. מנגרטור נפגע ומספק לפעול. הממוזיר נדם. התאורה נמשכת בכוח ממצברים.

דוקטור — אני כבר חשבתי שהמצרים הפסיקו את הכיוון הנכון.

מאירקה — גם בצפון הדרי הטורים באותה שיטה.

אבי — מה הם רוצים להשיג ? שחרור ישסחים ?

דוקטור — אני חושב.

שמזום טלפון. עמדה א׳ קוראה.

אבי — כן, כן יורם — אתה רוצה לדעת מה חדש ? אין חדש מיוחד. אם מאירקה רוצה לתגיד לך משהו — בבקשה.

מאירקה — יורם, מה אתה רואה ?

דוקטור — יורם הזה הבחיל אותנו.

מאירקה — מה אתה רואה לכיוון מזרח צפון־מזרח.

יורם — במעוז השכן הצפוני ? אני יכול לשאול בטלפון, אבל מי יענה לי שם עכשיו ? נדמה לי שמפקד שלהם, נפגע. אני לא שומע את הקול שלו, אני מניח שזה הוא.

אבי — אני עכשיו מת לדבר עם הבית.

מאירקה — הטנקים שלנו לא רחוקים מ׳ אתנו. שלושה קילומטר מאיתנו, אבל הם לא יכולים להיכנס אלינו, תוך כמה דקות יתחילו לשטיף בכיוון אלינו. אני יודע. אל תפחד. שהם רק יגיעו, שרק יתקרבו.

אבי (אל חייל שלא נתפנה לפעודה הי מפקדה בערב יום־כיפור) — זה שאתה צמא לא אכלת בערב. היום אתה משוחרר. שום דבר לא יקרה.

מאירקה (בפשיך בניהול המלחמה) — כן, כן. לכיוון הטנקים הם יורים, אבל הארטילריה שלנו בדרך כלל מרביצה על תריכוזים שלהם על א׳ וב׳. ומשם הם מרביצים טילים על הטנקים שלנו. הוץ מזה הם מפגיזים ד׳ זורקים תאורה לכיוון ההוא, אבל זה שטח מת כלפיך, שוקי. אתה רואה משהו ? ד׳ ייל ירח בחוץ.

כאן יחידת טנקים — אנחנו יורים עכשיו אש ארטילריה של האיזור שלכם מצפון לכיוון איזור הצליחה. אני רוצה שתעזור לי לזהות את ע.

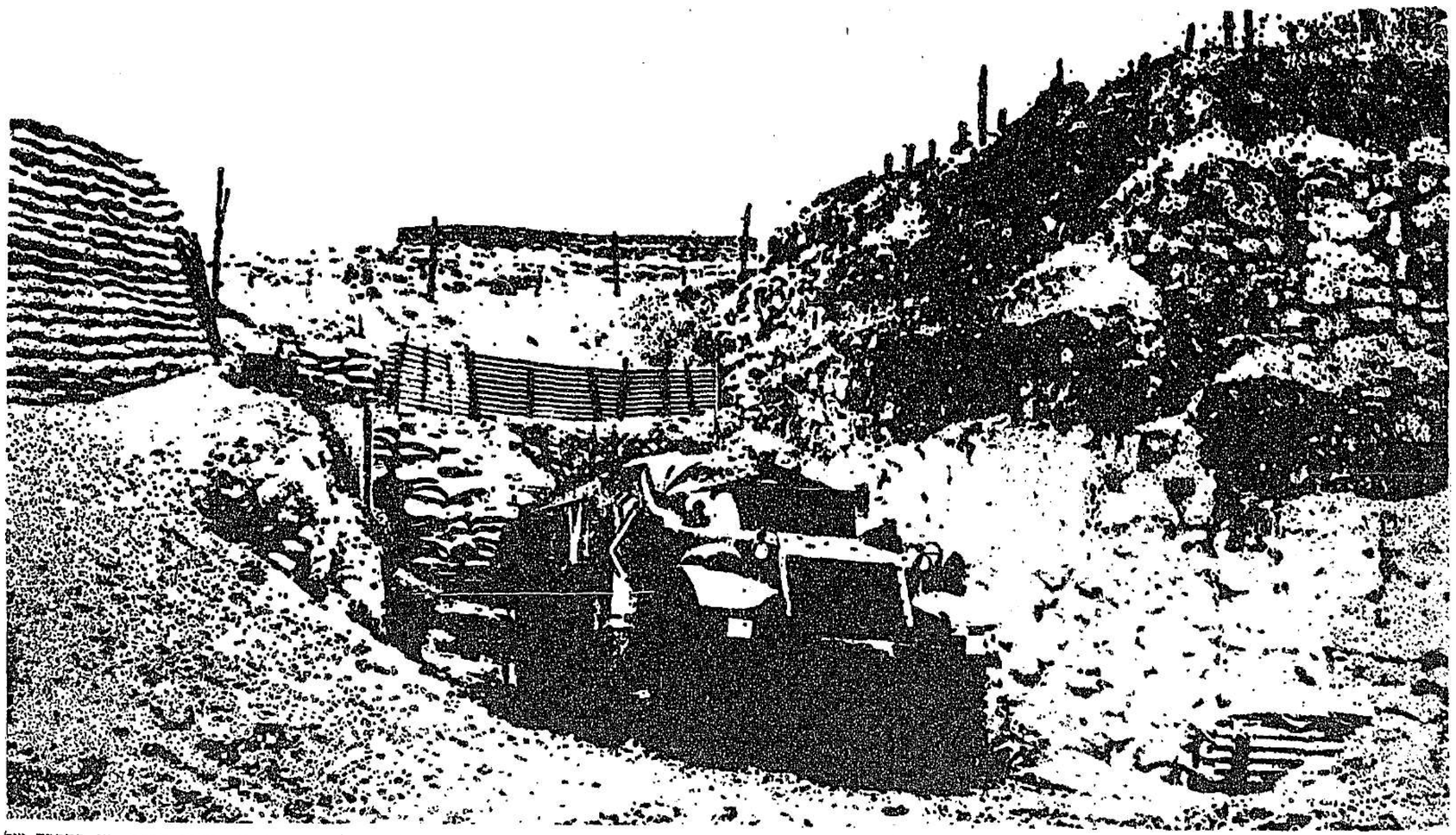

מאירקה — אנחנו רואים את ההבהקים, אז את האש. שוקי, האש בסדר ? זה הכיוון ? אמרתי לו שבכללית זה הכיוון. מה אני עוד יכול להגיד. תאמר לי שוקי, בריבוז של המצרים — יורים שם משהו ?

צנחנים מצרים בעומק סיני

שוקי (בהתלהבות) — מה זה ? ! איזה יופי ! כנראה נ״מ, איזה יופי ! אבל זה הם המצרים יורים על מטוסים שלנו. ראיתי פעם צרור נותבים לשמים כל־כך יפה ?

מאירקה — יורים על מטוסים ?

קולות נפץ עזים נשמעים ברקע.

שוקי — יח, אבו־רודיס ! איזה בומבה !

מאירקה — מה זה ? מטוסים שלנו ?

שוקי — שלנו. הטנקים מרביצים.

יחידת ארטילריה (ברשת) — לפי האזנת הרשת שלי, מיד אתה מקבל שלוש פצצות תאורה איפת שביקשת. תוץ מזה האש להמ־שיך לתפגיז את הריכוז המצרי ?

יחידת הטנקים — חיובי, חיובי.

יחידת הארטילריה — תאורה ראשונה נורתה כרגע.

יחידת טנקים ליחידה השנייה — האם אתה מזהה מצנחים לפניך ?

במוצאי שבת, 6.10.73 קולטת הרשת דיווח כי בפעם הראשונה נראו צנחנים מצריים ממורת לתעלה ומפתבר כי היה מקום לשאלה לעיל. המצרים העבירו יחידת צנחנים אל ה־עבר ממורתי של התעלה, לעומק כעשרה קילומטרים מרדום למעוז, כשהם מוטסים במטוסי תובלה מעל האגם המר וצונחים ב־10—15 ק״מ בעומק סיני.

מאירקה (לתצפית) — האם אתה מגליח לראות למרות העשן ? עד איזה מרחק בשטח שלנו, מדרום, אתה מצליח לראות לאור ה־ירח ? האם אתה בכלל מצליח לראות מעבר למעוז ?

מדציאנו נפגע מריקושט בצואר

השעה בין חצות לילה לשקיעת הירח, 2.30 לערך. הדי רעמים עמומים וקולות נפץ.

מאירקה — מה הרעשים ? מה הבומבות האלה ?

מרציאנו — נדמה לי שזה מטוסים.

אבי — מטוסים שלנו בשטח. מפציצים אותם.

מאירקה (לשוקי) — למה לא עשו את זה בחמש או בארבע ? טוב, אני רואה שאתה רואה דברים ימים שם בחוץ. או מה אתה רואה עכשיו, שוקי ? את המטוסים שלנו ? פיצוץ חזק בשטח המעוז. נשמעת סריאה מקשר.

אבי — מי קרא ? מה העניינים ?

מרציאנו (מהעמדה שלו) — נפגעתי קלות.

אבי — נפגעת ? אז תרד בזהירות. (אל האנשים בבונקר המיקוד :) מרציאנו ספג משהו לא רציני בראש.

מאירקה — מרציאנו, תעמוד בקשר. אני מתחיל להיות מודאג עליכם. תן לי את ה־מיפקדה.

אבי (מחיוך) — הלו אנחנו רוצים את ה־מפקדה.

מאירקה — מפקדה, אתה שומע אותי ? תראה המטוסים שלנו צוברים מעליכם... לנו אין קשר למטוסים האלה.

אבי (למאירקה) — הבל בסדר. מרציאנו אצלנו. מטפלים בו.

מאירקה — מה הוא חסף ?

אבי — חסף בציאר בטח ריקושט או משהו בזה.

מאירקה (למיפקדה) — היה הדף חזק מאד. יש לנו אחד שנפגע קל, השאלה היא אם הם מזהים בבירור את המעוז שלנו. הפציצה ל־רה, אבל השאלה היא אם מזהים את המעוז שלנו.

שוקי — מרציאנו קיבל ריקושט בצוואר. הלכו לבדר, לא רציני, הוא ירד בעצמו ל־מטה... אני מקוה שזה באמת מהתדף.

מאירקה (אל חלק מחיילי המעוז שאמורים היו להיות מפוזרים בשני קומנדקאים) — הרכב שלכם דפוק. נדפקתם, בחמש דקות. אבל אם הייתם יוצאים, הייתם אומללים.

קולות נפץ קרובים.

מאירקה (אל אבי) — הן לי את שוקי. שוקי, מה זה ? כל הזמן עוד יורים על הר־כוזים המצרים ?

אבי — האם אתם יורים ? על מה אתם יורים ? מעבר לקו ? כה אתה מזהה שם ?

שוקי — נשק קל.

אבי — טוב, תירה, אבל רק לפי תצפית.

מאירקה — תודיעו לחברה שיהיו בעירנות. הם מתכוננים למשהו רציני. אני לא יודע מה זה בדיוק, כדאי להגיד לחברה ש־יהיו יותר עירנים. זה נשמע לי מאוד קרוב.

אבי — כל התחנות שימו לב, כל התח־נות שימו לב : יתר עירנות, יתר עירנות כל אחד לגבי הגיזרה שלו.

מאירקה — שוקי שמע רגע, התבר״ה אומ־רים שזה יכול להיות משהו רציני.

שוקי — מה רציני ?

מאירקה — אני יודע ? אבל לא מיוכרח להיות. וחוץ מזה, מה הולך שם בחוץ ? בחוץ שקט ? אצלנו, פה ושם שומעים יריות. לאיזה כיוון ? צפון ? הצפון שלך כבר לא אביך ? הצפון עכשיו עדיין אביך. אז מה ? אתה לא מצליח לראות ?

שוקי — אני מגסה לתפוס את הטנקים ההם, ולא מצליח. חוץ מזה, מאחר שלא שצמתי עין הלילה, עוד רגע אני נרדם.

יחידת טנקים (ברשת) — ליד המקום ש־ממנו יורים כדורים נותבים יש רמפה, שמשם יורים טילים לעברנו. תפתח באש סוללה ל־כיוון ההוא.

יחידת ארטילריה — מיד אנסה לזהות. אתה עומד לידי, אתה יכול לזהות בעצמך.

אבי נכנס לרשת יחידות שונות בשטח.

יחידת ארטילריה — אני מזהה את הרמפות האלה, ופותח עליהן באש מיד. על ראש־גשר מצרי. כרגע נפל פגז על איזור הצליחה. כאן ארטילריה, הרמפה שציינת לי, יחידה אחרת, שלא באחריותי, יורה עליה כרגע, מ־צפון לאיזור הצליחה אני מנחית את האש עכשיו.

מאירקה — במעוז השכן מצפון שקט עכ־שיו ? טוב, אם יהיה משהו, נשמח לשמוע בעיקר אם תדע משהו על מפקד המעוז הפ־צוע קשה.

נכשל נסיון חילוץ נפגעים למעוז השכן

במעוז השכן מצפון מוטלים שני חרוגים ומפקד המעוז פצוע קשה בראשו. חיילי המ־עוז של מאירקה, מחליפים ביניהם דברים על זהות החרוגים ומצבו של מפקד המעוז הפ־צוע.

מאירקה (לאחר האזנה לרשת) — מיגים הגיעו לבסיס העורפי. הפקידה של המפקד ועוד כמה חיילים נפצעו. אחר כך הגיעו גם חי״ר על הליקופטרים אל המעוז העורפי.

מפקד יחידת הטנקים (ברשת) — אני רוצה לפגות נפגעים מתוך המעוז הצפוני (הסמוך) יחידת זחלים תהיה בכוננות לפינוי. אנחנו נפנה מכאן את הכלים הפגועים לנקודת־אי־סוף. נקודות א׳ וב׳ עוסקות בפינוי נפגעים מהמעוז הצפוני.

דיווחים מאותרים יותר מופרים, כי הם לא הגיעו למעוז הצפוני הסמוך. הם נתקלו במארב טנקים מצריים ונסיון החילוץ נכשל.

יחידת ארטילריה — מה הן הפגיעות ב־שטח ?

אבי — המתן המתן. יותר בשקט חבר״ה. שוקי, התותחנים שואלים אם הפגיעות טובות בשבילך ?

שוקי — שלילי. תאמר לו לטווח 300 דרומה.

הטלפון מזמזם.

מיפקדה — מה חדש אצלכם ?

אבי — המתן, אני אעביר אותך.

דוקטור — מי זה ? מיפקדה ?

שוקי — מיפקדה, אצלנו שום דבר מיוהד. מסביב אש. ראינו סירה אחת חוצה את הנהר. חוץ מזה יש כאן אנשים מסביבנו.

מיפקדה — ביקשתם ארטילריה.

אבי — כן, ביקשנו.

דוקטור — קיבינימט ! אל תתן לשוקי ל־דוות. אצל שוקי תמיד הכל בסדר. גם כשחי־ים את התעלה.

אבי — יש לנו המון מצרים מסביב.

מאירקה — הלו, תן לי מיפקדה.

אבי — המתן.

המעוז הצפוני השכן מותקף ליד חרף על־ידי טנקים, ונמ״שים ורגלים. אנשי המעוז נלחמים, למרות שני הרוגים ומפקד המעוז הפצוע קשה בראשו. תיאור לחימתם נקלט ברשת.

„התותחנים יורים רחוק מהמטרה״

מאירקה — הלו, מיפקדה, תראה אני לא יודע מה קורה אצלכם. התותחנים יורים רחוק מהמטרה. הפגיעות בשטח מת, אני לא מצליח לראות. זה רחוק מהמטרה. זה לא בכיוון ב־כלל. זה בשטח מת לגביגו.

נשמעים קולות נפץ רבים. המיפקדה יורדת מהקו.

אבי (בלבן) — תיכף הם יוצילו בטובם לענות. להם יש זמן.

יחידת ארטילריה — מעוז, כאן תותחנים. האם האש שנופלת אצלך היא יעילה ?

אבי (קורא למאירקה) — תותחנים שואלים אם האש שלהם יעילה.

מאירקה (בכעס) — היא לא יעילה. היא לא למטרה, ואני לא רואה אותה.

יחידת ארטילריה — ברור שאתה לא רואה המתין עד שיירו את הפגז הבא.

מאירקה — בסדר, אני ממתין.

יחידת ארטילריה — אם אתה רוצה את האש מערבה, תקבל אותה מערבה.

אבי — אתה רוצה את האש מערבה, מאיר־קה ?

מאירקה — אני עוד לא ראיתי לאן היא נפלה.

אבי — מיפקדה קוראת לך, מאירקה.

מיפקדה — אתה רוצה מערבה ? חצי קי־לומטר, 300 מטר ?

מאירקה — שיתנו מערב, נראה מה ייצא מזה.

משחק האש הארטילרית שלנו נמשך שעות מספר. כל אותה עת חוזרות ונישנות הפרי־אות לעזרה של המעוז הצפוני, השכן.

אבי — מצחיק, אה, מה אתה אומר דוק־טור ? אתה לא מרגיש טוב ?

דוקטור — לא, אני מרגיש מצויין.

אבי — אתה לא שתית שום דבר היום, דוקטור.

דוקטור — הייתי מרביץ איזו שעת שינה.

אבי — תשתה שלוש גמיעות מים.

חובש ברנע (לדוקטור) — אתה יכול ללכת לישון, דוקטור.

„לעזאזל המלחמה, עכשיו נצטרך להישאר פה עד סוף המילואים״

אבי (לדוקטור) — קח. קח מימיה, שתה שלוש גמיעות מים בשביל הזיעה שהפסדת. אחריך אני. אלע׳ן־דינאק כל המלחמה הזאת ! מי המציא אותה ?

דוקטור — טירוף. נלחמים, נהרגים.

אבי — ומה עכשיו ייצא מכל הענין, במ־קום לצאת לחופש, נצטרך להישאר פה עד סוף המילואים.

החובש ברנע — אחרי המלחמה ישתחרר אותך חביתה.

אבי — אחרי שהעסק הזה ייגמר או חמעוז שלנו יהיה עורף. זה ברור. אנחנו נשב ב־עורף, כיוון שהחבר״ה יהיו בקאהיר, לא ? אז אנחנו כבר לא נהיה בקו הראשון, ונהיה עורף.

החובש ברנע — עכשיו אתה צוחק, אבל עוד כמה ימים צה״ל באמת יעבור את הקו.

אבי — אף פעם לא נתקלתי במין דבר כזה. תמיד היה מצב כזה שהאוייב היה קי־לומטר ממני, 200 מטר ממני. אפס ממני. אבל אוייב מכל הכיוונים ? דרך אגב, עוד מעט יש חיוג הביתה. איזה יום היום — יום רא־שון ? מ״3 עד 4 חיוג הביתה. אני מת לדבר עם הבית. רק טלפון אחד הייתי נותן הביתה. זה היה נותן לי ולמשפחה. הם במתח. הם לא יודעים מה קורה כאן.

החובש ברנע — הם דואגים יותר מאשר אנחנו דואגים.

אבי — אני לא דואג לעצמי כל כך.

חייל — זה נכון שהפילו לנו מטוס ?

אבי — אני מתאר לעצמי שהפילו כבר כמה מטוסים.

חייל — שלנו ?

אבי — למה לא ? יש טילים. המטוסים נכנסים לתוך מערך הטילים שלהם. אבל אני, ביום רביעי יש לי חופש. לא מעניין אותי משום דבר. ביום רביעי יש לי חופש.

יחידת שריון וארטילריה (ברשת) — נפ־נעתי. הכלי שלי נפגע. אני יורד לבדוק נז־קים. נתקבל דיווח שבאיזור הטנקים המצ־ריים זוהו צנחנים. יורדים שם צנחנים. תס־תכל קצת שמאלה מאיזור הטנקים שלהם. יש שם מצנחים עכשיו.

המעוז הצפוני קורא לעזרה

אבי — טוב, צנחנים מצריים, גם זה שמהו. ברנע — איפה הצנחנים שלנו ?

אבי — הצנחנים שלנו לא יצנחו פה מול הטילים. יש להם אמצעים אחרים להגיע. חוץ מזה הם עובדים...

יחידת זחלים מתקרבת לעבר המעוז הצפוני המבותר, חשופה לנ״ש וללא סיוע

יחידת זחלים (ברשת) — יש לנו שלושה טנקים של האוייב בכניסה למעוז הצפוני. דפקנו אותם. שלושתם בוערים טוב עכשיו. כאן אומרים : כל הכבוד.

מפקד יחידת שריון־ארטילריה (נקלט בר־שת בגימת אזהרה) — שיב לב, יורים עליכם טילים ! אני מזהה, שיורים עליכם טילים. תיזהרו, תחליפו עמדות ותהיו בתצפית כל הזמן.

יחידת הזחלים — יורים עלי מהטנקים ה־אלה כל הזמן. אני שומע תקתוקים של הטנ־קים. זה לא רציני.

יחידת הזחלים, המנסה לפרוץ קדימה כדי לחלץ את המעוז הצפוני הסמוך, נאלצת לח־זור לתדלוק והיחמוש, ולהסתנן מחדש דרך קווי המצרים. ברשת נשמעות קריאות חוזרות ממעוז סמוך מצפון, המותקף ללא־הרף, ד־קורא לעזרה.

מאירקה — אבי, הבנת ? אני שמעתי, ש־מעתי.

המעוז הצפוני הסמוך המבותר (אל מפקד כוח הטנקים) — מבקש פינוי מיידי דחוף של המפקד שלי הפצוע.

חובש ברנע — מה, עוד לא פינו ?

קשר יחידת הטנקים — המתן, המתן.

אבי נזכר שאנשי המעוז לא אכלו והחמתה בנראה גרם כיווץ מעיים ואיש אינו עד לרעב הכלתי־מודע.

אבי — צריך לדאוג לאכול עוד מעט. דוק־טור, אתה שומע ? עוד מעט צריך לדאוג לאכול. משהו קל ביותר. לא חשוב. אפילו חצי סנדוויץ, העיקר שהבטן לא תהיה ריקה, ובכלל האנשים לא קיבלו הוראה לשתות. זה לא טוב, כי אם ישתו הרבה, אז במקרה של פגיעה, בעיית איבוד הנוזלים תהיה קטנה יותר. וגם לא קיבלנו הוראה למנות קרב, אני הישב שצריך לשחרר מנות קרב ולתת לחבר״ה, אחרת אנחנו נפסיד הרבה מאוד כוח.

דוקטור — איפה מנות הקרב ?

אבי — בבונקר ליד המטבח. לא יתכן שהאנשים יאכלו כל היום רק לחם עם שו־שוקולד. ולמרות שאין הוראות לפתוח מנות קרב, הלא יש כבר מלחמה יומיים ! אני מציע שהדוקטור, יחלים לגבי תזונה בתנאים כאלה ואז זה יהיה בסדר. הולך ? באמת כדאי, זה נורא חיוני. האנשים יפלו מהרג־לים, הם לא ישנים ואוכלים רק לחם עם שוקולד. מה זה ?

מיפקדה — הלו, מעוז !

אבי — כן, מה העניינים ?

מיפקדה — רק רגע, רוצים אתכם.

אבי — המתן רגע, אני מעביר אותך ל־מפקד.

מיפקדה — הלו, תגיד לי מה לגבי הירי של התותחנים שלנו. צריך תיקונים ?

מאירקה — אני לא רואה שום פגיעות. הם לא יורים בכלל.

מיפקדה — מה אתה מדבר ? אתה מטווח אותם ?

מאירקה — מטווח ? זה לא אצלנו בכלל. אני לא רואה שום פגיעות, שירביץ יותר מערבה, נו ? אני לא רואה שום דבר. שום נפילות.

מיפקדה — יותר מערבה ?

מאירקה — כן. אני לא רואה נפילות בכ־לל. הלו, אתה שומע אותי ?

אבי — הוא כבר ירד. הוא ירד, תיכף אק־רא לו.

מאירקה — הלו, מי זה ? תשמע, יורם, איזה שלושה — ארבעה ק״מ ממני, אני רואה איזה 40—30 טנקים נעים מזרחה.

אבי — שוקי, מי יורה ?

שוקי — המצרים.

אבי — על מי ?

שוקי — עלינו, אני חושב. הפסיקו כרגע.

מאירקה — מה הוא שומע ?

אבי — שריון נשמע בריכוז המצרי הד־רום־מערבי.

מאירקה — תן לי את שוקי. שוקי. אתה שומע שריון על הריכוז המצרי ?

שוקי — ככה אומר מרציאנו.

נשמעים רעשים עמומים. מנוקי שריון ר־בים נהמים. הניזרים כולה מתעוררת.

בשעה חמש, אור ליום א׳

אבי (למיקרופון) — השעה עשרים לחמש בבוקר, אור ליום א׳. בבוקר יתחיל בוודאי קרב רציני. יש מתח באוויר. בינתיים מתנ־הלים קרבות שריון בשריון, בשטח שלנו.

אבי תולה שלוש תמונות של שלושת ילדיו ורעייתו מעל מכשירי הקשר. הדוקטור מוציא מהא־נק שלו צרור תמונות של בתו הקטנה.

אבי — היא דומה לך, אתה יודע ?

הדוקטור — יש אומרים שהיא דומה יותר לאשתי.

אבי — עם מה אתה מצלם את זה ?

הדוקטור — עם „קודק״.

אבי — צבעים יפים.

שיחה בין שתי יחידות צה״ל, חגעות מעשה, נקלטת ברשת :

יחידה א׳ — שלושה כלים נשארו תקועים. מסביבנו חי״ר מצרי. אנו ירדנו למטה, על כביש התעלה. נענו עם היחידת השנייה. תש־לחו תגבורת ותחלצו אותנו. המצב מחמיר.

קול התפוצצות עז, המיקרופון משתנק. פצ־צות נפילות מביב המעוז.

חייל — זה עלינו, על המעוז !

אבי — העניין מתחיל.

דוקטור — תעירו את כל החבר״ה בבונקר.

מרציאנו (בקשר) — מטוסים שלנו טסים מעל המעוז.

אבי — האם זיהית אותם ?

יחידת שריון — אתם תשגיחו על עצמכם, בינתיים. אנחנו מורידים מטוסים של האיזור הזה.

מאירקה — רגע, רגע, צפונה לנו יש מטו־רה. ביניגו לבין איזור הצליחה המצרית, 900 עד 1000, חי״ר מצרי, די מחופר.

יחידה א׳ (ברשת) — מעל המוצב נראות שתי פטריות ענקיות, צהובות, האם יש חשש למשהו ?

אבי (חוזר על ההודעה) — מעל המוצב שתי פטריות ענקיות צהובות. האם יש חשש למשהו ?

יחידת שריון (למעוז) — האם אתה מזהה גישור על המים ?

מאירקה — אני עדיין לא רואה. יש קצת ערפילים. כשאראה הודיע לך.

יחידת שריון — תנסה לחפש את זה. שמור על עצמך.

עמדה 2 במעוז — יורים נ״מ ככד על ה־עמים, על המטוסים שהפציצו אותנו.

חייל — אז סימן שהם שלנו, נכון ?

חבר״ה (בהתרגשות) — אוה״א, איזה פי־צוץ !

אבי — בוקר טוב ילדים.

68 שעות הלחימה של משוד בתעלה

(המשך מן העמוד הקודם)

שוקי — חיובי. זה אנחנו מרביצים. ריבוי גיחות ב׳ וג׳ של המצרים חוטפים פגזים.

מאירקה — יש שם חילופי אש עם יחידת הארטילריה תגיידת שלנו, לא עם היחידה שצריכה לעזור לנו, היחידה הזאת די רסוקה, היא לא יכולה לבוא לעזור.

שוקי — טוב, נקוה שיעשו משהו.

מפקד פלוגת הטנקים ליחידת טנקים — האם אתה רוצה מחלקת הרמ״ש ? עבור.

מאירקה (בתקינות) — אוה ! הרמ״ש !

יחידת טנקים משיבה — אין להרמ״ש מה לעשות פה. כאן הולך צרפל לא רגיל. לא רואים עוד דבר. יש לי ברגע קשר עם הארטילריה תגיידת שהוטמנה עליה ירי בירים. אני מניח אותם עשן אחורה והגיידת בדרך שיחליפו עמדות.

מאירקה — שוקי ! תאמר לי : הבומבות האלה זה הטנקים שם ? הבומבות זה הטנקים איזור התוא ?

שוקי — עליו אינחיים אין אש. (רוקק) שם סטו...

מאירקה — שוקי, תסוס תתיכת צ׳ אחר אתעשה טעץ״ווד.

שוקי — הם יורים. הטנקים מרביצים כל הזמן. אתה מאזין בקשר ? אני אגיד לך, אני שמעתי את מפקד כוח הטנקים, אומר שהם יהיים על ריכוז עליחה ב׳ של המצרים.

שוקי — אני רואה ששלנו הרימו תאורה מעל איזורי הצליחה המצרית.

מאירקה — אני מבין ששמת, דיברו על תרמ״ש. אתה רוצה שנקח תרמ״ש הנה ? מה אנחנו צריכים תרמ״ש פה ? לא צריכים ! בשביל מת אני צריך אותם עכשיו ? ! אתה שומע טוב שם ? תעמוד בקשר כל הזמן. כן כן, אל תנתק.

אבי — אני מבקש שכל החבר״ת המיוחדים יעברו לבונקר המגורים. יש שם חמון מקום ומכאן זה מפריע לנו.

מאירקה — המצרים כבר עלו על המעוז אשכן. מי צריך את כל זה ?

רפאל המעוז — אבל אני מבין שהם יצאו מזה ? ! הטנקים עוד לא תגיעו לשם. קומנדו נמצא שם, קומנדו שלהם.

שוקי — שלנו.

מאירקה — שלנו ? ! שלהם, דחילק...

מפקדה קדמית (נקלטת ברשת) — אני רוה שאתם תהיו בתצפית ותדווחו לי אם האש שלנו יורדת בסדר ואם הכל תקין.

מאירקה — אני אוכל לראות את הביונים מאופן כללי.

מיפקדה — נעסה לתת לכם תאורה ברי שתוכלו לראות יותר טוב.

מאירקה — הבנתי. בסדר.

מיפקדה — האם אתה מוחה ירי מכיוון הרמפות שלתם אל השטח שלנו ?

מאירקה — המתן. מקודם ראינו טיל אחר, אבל קשה לנו לזהות בדיוק.

מיפקדה — אני אוריד על זה תאורה, אולי תצליחו לראות יותר טוב.

שוקי — הוא יוריד עכשיו גם תאורה וגם מפגזות של איזור הצליחה המצרי.

אבי — המצרים יורים ברורות נותבים ל־שמים.

מאירקה — זה מול איזור הנחיתה המערבית, לפי דעתי. מה יש שם ?

אבי — כל האיזור הדרומי של עמדת ב׳ שלנו ממוסך עשן.

מאירקה — שיצפה לשם, שיצפה ! אם הוא יראה משהו, שיודיע.

אבי (אל עכרם ז) — תצפה לשם, שים עין.

קשר יחידת טנקים (ברשת) — תגידו, פתי אני מקבל את האש ?

יחידת ארטילריה משיבה — תוך חצי דקה. אני עכשיו מעסיק את ריכוז א׳ וריכוז ב׳ (של המצרים). לפי ההשערה הם נמצאים מול הארטילריה הקרובה שלנו. האם זה ב־איזור הצליחה ?

ארטילריה — היובי. זה ממערב לראש הגשר שלהם.

„אני עוד הספקתי להתקלח...״

טנקים — בצע את זה יותר מהר.

אבי — אני עוד הספקתי להתקלח, כמה דקות לפני שהתחיל כל העסק. חבגדים ש־השארתי בחוץ מנוקבים ומרוססים.

דוקטור — הקיקו את זה למזכרת. בעיר יש האפלה, והכל ?

אבי — כשמילאו אותנו בעשן הששתי.

דוקטור — גם אני... מה אגיד לך.

ברקע נשמעים קולות נפץ. מנגרטור נפגע ומספק לפעול. הממוזיר נדם. התאורה נמש־כת בכוח ממצברים.

דוקטור — אני כבר חשבתי שהמצרים הפס־יקו את הכיוון הנכון.

מאירקה — גם בצפון הדרי הטורים באותה שיטה.

אבי — מה הם רוצים להשיג ? שחרור ישסחים ?

דוקטור — אני חושב.

שמזום טלפון. עמדה א׳ קוראה.

אבי — כן, כן יורם — אתה רוצה לדעת מה חדש ? אין חדש מיוחד. אם מאירקה רוצה לתגיד לך משהו — בבקשה.

מאירקה — יורם, מה אתה רואה ?

דוקטור — יורם הזה הבחיל אותנו.

מאירקה — מה אתה רואה לכיוון מזרח צפון־מזרח.

יורם — במעוז השכן הצפוני ? אני יכול לשאול בטלפון, אבל מי יענה לי שם עכשיו ? נדמה לי שמפקד שלהם, נפגע. אני לא שומע את הקול שלו, אני מניח שזה הוא.

אבי — אני עכשיו מת לדבר עם הבית.

מאירקה — הטנקים שלנו לא רחוקים מ׳ אתנו. שלושה קילומטר מאיתנו, אבל הם לא יכולים להיכנס אלינו, תוך כמה דקות יתחילו לשטיף בכיוון אלינו. אני יודע. אל תפחד. שהם רק יגיעו, שרק יתקרבו.

אבי (אל חייל שלא נתפנה לפעודה הי מפקדה בערב יום־כיפור) — זה שאתה צמא לא אכלת בערב. היום אתה משוחרר. שום דבר לא יקרה.

מאירקה (בפשיך בניהול המלחמה) — כן, כן. לכיוון הטנקים הם יורים, אבל הארטי־לריה שלנו בדרך כלל מרביצה על תריכוזים שלהם על א׳ וב׳. ומשם הם מרביצים טילים על הטנקים שלנו. הוץ מזה הם מפגיזים ד׳ זורקים תאורה לכיוון ההוא, אבל זה שטח מת כלפיך, שוקי. אתה רואה משהו ? ד׳ ייל ירח בחוץ.

כאן יחידת טנקים — אנחנו יורים עכשיו אש ארטילריה של האיזור שלכם מצפון לכיוון איזור הצליחה. אני רוצה שתעזור לי לזהות את ע.

המשך בעמודים הבאים

חצנע גרעון — איזה בוקר סוף זה ? (מתעוור מתנומה, רוצה לצאת לחזות מפעו־לות חיל־האוויר, שואל ?) — שלמה, איפה אפוד־המגן שלי ?

שלמה לוקח את האפוד של אבי, ואבי לוקח אפוד בלתי־תקין, חסר שרוכים. שלמה יוצא מחוצה לחזות ב„תצוגת״ מאוירית.

אבי — למי יש כאן חוט חשמל באיזור. אני רוצה לסדר את אפוד־המגן שלי.

דוקטור — יש, תנה קח.

יחידת שריון (ברשת) — מורידים לכם אש מצפון, ביניכם לבין איזור הצליחה. פו־לל על המים.

חיל האויר מסתייע בתצפיות המעוז

המעוז של מאירקה הוא עמדת תצפית יחידה בגיזרה, המשמשת עיניים לכוחות ש־היל. המעוז מצוות ומרווח, זעל־פי דיווחים פוגעת עתה האש שלנו ומתחילה להמריד את כוחות הצליחה המצריים. גם חיל־האוויר מסתייע בתצפיות המעוז.

מרציאנו (מודיע מהעמדה) — מטוסים ש־לנו מרביצים טילים על המצרים.

אבי — מצוין, מרציאנו אתה מותק.

יחידת שריון (למעוז) — האם אתה מזהה עוד צליחה אחת מצפון לך, בינך לבין אי־זור הצליחה הגדול ?

מאירקה — שלישי.

אבי — ראיתם מה זה נ״מ על המטוסים שלנו ?

הכל־בוינ״ק הפריר של המעוז, אברהם גואמה — מקודם, יה אללת כמה פגזים ירו...

אבי — מקודם, הפיצוץ הגדול איה ש־שהתפוצץ עלינו. מה השעה ?

דוקטור — עשרה לשבע, בבוקר.

אבי — חשבתי שכבר שתיים־עשרה. מ־אירקה, התותחנים שואלים אם יש טעם להמשיך לירות על איזור הצליחה המצרי ?

נראה שהמצרים תפסו שהמעוז מרווח ז׳ מטווח והחלו למסך את המעוז בעשן כבר.

מאירקה — יש מיסוך עבה. אני לא רואה את האיזור ההוא. האם הוא יכול להרביץ של הח״ר המצרי ? יש שם חי״ר שתתחפר.

קולות נפץ רבים מחרחרים שביב המעוז.

מאירקה (למיפקדה) — התותחנים תבטיח שיתנו לי אש עכשיו.

מיפקדה — הם יורים אליך מכיוון דרום־מזרח.

מאירקה — לא, מכיוון צפון־מזרח. שמע רגע, השאלה היא אם אפשר להוריד מטוסים מעם על כל האיזור ? אתה שומע אותי ?

נשמעת גיחת מטוסי חיל־האוויר המפגי־צים את ריכוזי האויב.

דוקטור — פכה צריך להנחית פליהם. קוס־אמאם !

חובש — צריך לחסל אותם לפני חלילה.

הדוקטור — איזה לילה, מה לילה ?

חובש — במשך חיום עריך להכניס לתם.

דוקטור — זה ברור.

שריקות מטוסים, קולות נפץ רבים, זתנו־בת תותחי הנשמ

National Library of Israel
Maariv - מעריב, 09.11.1973, page 23

68 שעות הלחימה של מעוז בתעלה

(המשך מן העמוד הקודם)

רות, אז בואו לאכול. יש קצת בשר.

שילים מקהלה — מקלחת! שטפו אותכי לגמרי, איזה צחוק. חרסו את המצרים. איזה אבנים עפו שם. איזה יופי היה! שטפר אותנו לגמרי! איזה מים! אבי ראית? אצלנו מאחור בשר, באו לנו מים.

„עכשיו המודאל גבוה"

אבי (מושיט קופסת בשר פתוחה) — קחו מהר, תאכלו לפני שתתיאבון ילך לכם.

חייל — תראה מה שוגג מטוסים יכול לעשות! אתה רואה את ארבעת הפצצות נופלות עכשו, וארבע משאיות מצריות עולות בלהבות אש. שתי משאיות עלו באש במכה אחת. אינצ'ל אבו־ג'ילדה! יש לנו סירת מה למטה, יכול לחיות שהגיעה אלינו מהחדף.

גרשון מנחם — אתם יודעים עד היכן הגיעו תמים? עד השער. הכל רטוב, אינה יופי! כל האוויר נקי עכשיו, ככה כמו עלות. אולי בגלל השטריצו לנו מים...

גרשת שוב חוזר ונקלט המעוז השני מ־צפון. הקשר מבקש סיוע דחוף.

דוקטור — חבר'ה בואו לאכול. יש מה בשר.

המקלען נגראי — עכשיו יש לי מצב רוח. כל היום לא אכלתי, ועכשיו יש לי מצב רוח.

מחבר'ה מתחילים להתפרק. אותתים קופסי־שות שימרים ומניחים אותן על מכשירי מ־קשר.

אבי — לא פעל המכשירים. חבר'ה יש מה אפילו חלה, מי שרוצה, יש חלה.

נגראי — תן לי התיכת חלה. אני עכשיו עליתי באיזה מאה קילו מהפנטומים האלה. לפני רגע הייתי מיוזאש. עכשיו המוראל גבוה.

מאריקה — לא רוצה לאכול. קוס־אמו. זו מתרגנות לדיאטה.

חיל המעוז, עמרני — עשרה קילו עליתי עכשיו במכה הזאת.

מאריקה — ווזו, תראו מה שעשיתם לי בשרוגים. איך אני אישן הלילה? (אל גר־קון:) אתה התאהבת במיטה שלי, הא? ככה עשית גם בבית? ווזו ווזו. תראו, גם את המזוודה סתחו לי. עוד לא כבשו אותנו ואתם כבר מתחילים להרוס.

גרשון — עשו לי סנדוויץ' אחד.

מאריקה — כשהמטוסים הלכו והתפזר האור־בך, אתה יודע מה קרה? סירת קומנדו הגיעה אל מתחת למעוז. היא יכלה לעוף עלינו, זו סירת ברזל ועליה גומי. אמרו לי שיש כח של טנקים בבסיס העורפי הקרוב, בדרך הנה. אתם יודעים מה זה כח של טנקים? (מרי־קות התפעלות).

גרשון — לנו מספיק מאה טנקים.

„שמעתי שמנים את שני המעוזים מדרום"

דוקטור — שמעתי שאת שני המעוזים מ־דרום לנו מפנים.

מחובש ברנע — טוב, אם באים טנקים, אז אין טעם שיסגו אותם. יותר מסוכן לסגות מאשר להשאיר אותם שם.

מעבר יומיים (ביום ג') יתפרר לבחורים, שמאחר המעוזים מדרום, אכן, פונה, כתבי שעם לפני המלחמה, ונקלע ברכבו, לתוך אש. אך שלושים אנשיו ניצלו — דווקא בשל כך — היות ותעלצו בפינוי מאולתר, לא אל המעוז השכן, כפי שתוכנן בראש, אלא אל הכפרים העורפי, כפי שחייבו הנסיבות בשעת. המעוז השכן נכבש אחר כך מידי המצרים.

מאריקה (מצ'זבט) — דבר שני שקרה: אמרו לי בקשר, שבסוכות אנחנו מבלים בבית. אנחנו, בכל זאת, בתור מילואים, חיינו הכי בסדר, לא? המלחמה תפסה אותנו. צלחמנו. דיוחנו. עשינו משהו. אז מגיע לנו.

אבי — טוב, זו התכנית שלי בכל אופן. להיות בסוכות בבית.

דוקטור — אני אמליץ עליך.

עראפי — מי לקח קסדה שלי ואפוד־מגן, שיורדך, יאללה.

דוקטור — הכפית שאכלנו בה הירק, חבר'ה, שיש אותה בחזרה.

מאריקה — אמרתי שאני רוצה שיגיעו הנה ארבעה טנקים. אמרו לי: איך אנחנו יכולים להגיע אליך בכלל, הלוא אתם מוקפים. על כביש התעלה נמצא בידיהם.

חיל — אז מה יעשו בקשר אלינו?

מאריקה — מה, אתה לא מכיר את צה"ל, איך הם מפנים? אתה לא יודע מה זה צה"ל? לפנות לפני הכל.

שורה נהדרה מתחברת בבונקר. התנפלות מרוחקת על מחנה גדולה בקרב הרא"ל המצרי. הול האוויר „דפק" עליהם חזק. יש פיצוצים, והרוגים מצריים מושלים משמת.

נגראי — מה המצב של מפקד המעוז מצפון?

מאריקה — אני לא יודע.

דוקטור — אולי אפשר להתקשר ולברר.

מאריקה — חבר'ה, לא נותנים. זה אסור. אתם רק תזהרו, כשתולכים עם מחסניות בפנים, בתוך הבונקר. אני רוצה שיוציאו את המחסניות. לא רוצה את המחסניות בכלים.

דוקטור — מאה אחות.

מאריקה — לקראת לילה מי שישוב בעמדה דרך כל בלי שהוא רוצה.

נגראי — רק ראו חיל־אוויר, כולם עלו לראות את ההצגה ואת הקסדה שלי לקחו.

אבי מסובב את כפתור הרדיו וקול הקריינית מוקע: ...ביום הקרוב ביותר ליחודים... הקריינית מפריעה להאזנה לרשת. אבי פיגר את חרדיו. המעוז השכן מצפון מרוחק באלחוט על מנבו החולך ומתמעט.

דוקטור (לחובש) — בוא ניגש לפציע.

מאריקה — לאן אתם הולכים?

דוקטור — למרציאנו, לטפל בו.

המעוז הסמוך מצפון קורא לעזרה.

מאריקה (למפקדה) — אתם שומעים אותו? מצפון, על הגבעה מצפון, זאת אומרת 150 — 200 מטר מהמקום שישבו קודם חיל־אויר המצרי יש עכשיו חיילים מצריים. מאחוריהם ראינו שהגיעו נגמ"שים. אנחנו לא יודעים מה הולך שם. עכשיו יש עוד אז כמה טנקים בצד השני, באיסמעיליה. בין תחורשה ובין הוילות. היו גם שריון וחלמים ומשאיות שלהם, שנכנסו עד המעוז הסמוך לנו, שממנו פונו הבחורים והועברו אלינו. כשחזרו המצרים, ואני לא יודע למה, הם השאירו שם כמה חיילים מפוזרים, לכוון המעוז השני, מדרום, דווחנו כבר על 40 חיילים שמתחפרים שם, ועל 5 או 7 טנקים. טוב. זהו מצבנו.

שוקי — רק רגע, אני משחה ליד אין־רמפה, מופיעים שמונה טנקים מוסווים ב־רשתות הסוואה בהירות. יתכן שזה מארב, או שאני לא יודע מה. זה יהיה פתוח אז יתחר בעפון־מזרח.

על הקו — אריק שרון

פמוך לבחרי יום א', מכשיר הטלפון מזמזם. המיפקדה קוראת למעוז. על הקו המפקד, אריק שרון. מכשיר ההקלטה רושם את התלת־שיח להלן, הנקלט ברשת, ומתנהל בין מאריקה, שוקי ואריק שרון:

מאריקה — איתי יש כוח, לא רק שלי. כל הנספחים וכל מיני חבר'ה שנתקעו פה. זהו. אין לנו נפגעים חמדאללה. אין נפגעים, חוץ מכמה ריקושטים קטנים, אבל לא רציניים.

אריק שרון — דופקים אתכם?

מאריקה — אותנו ישירות כרגע לא, אבל יש התארגנות מסביבנו. שתי מחלקות חי"ר מאתורינו. אנו רואים נגמ"שים נכנסים. ייתכן שגם טנקים.

אריק שרון — תגיד לי, יש הרבה תנועה מכביש התעלה?

מאריקה — לא הרבה.

אריק שרון — אתה רואה שם הרבה טנקים, כוחות?

מאריקה — אתה מכיר את תכביש שעולך מקביל לתעלה?

אריק שרון — את, זה כביש התעלה.

מאריקה — אז קודם נסעו בו, לפני כמה שעות, כמה נגמ"שים שהגיעו עד אלינו, אנחנו התחלנו להרביץ עליהם, הסתובבו והשאירו חיילים. יש כמה חוליות. אנ' עד עכשיו לא מבין את ההגיון, שהם פיזרו חיילים לאורך הכביש, והם חזרו צפונה, צפון־מערב. כללית, לכיוון האיזור ששם כל הטנקים שלהם. תגדוד טנקים הזה שקודם הכניס לו חיל־האוויר.

אריק שרון — היו כמה פגיעות טובות?

מאריקה — היו במה פגיעות טובות. ראינו כמה חמונות, שבטח זכורות לך מהימים הטובים של ששת־הימים.

אריק שרון — מאין אתה בא?

מאריקה — מנחיב הל"ה.

אריק שרון — והאנשים שלכם, ירושלמיים?

מאריקה — ירושלמיים.

אריק שרון — עלו טנקים שלהם בפשט, או מה?

מאריקה (בפיפוק) — כן?

אריק שרון — בריכוז הזה.

מאריקה — בריכוז עלו. אני לא יודע כמה.

אריק שרון — צפונה לכאן או מזרחה?

מאריקה — אם הם נמצאים צפונה או מזרחה? צפון־מזרח.

אריק שרון — הם לא תוקפים אותך והם בכלל לא עושים שום דבר?

מאריקה — לגבי לא. מה שכן הלך לכיוון שלי, זה מבט על גדוד התעלה, בצד שלנו, מאה, מאתיים, שלוש מאות מטר מזרחה מהקו של התעלה. נגמ"שים, וטנקים התקרבו שם לכיוון שלי, עד טווח 700 — 800, זהו, יש שם חי"ר מחופר. עוד אתמול, מצפון לנו. בשהם מרימים את הראש, אנחנו יורים עליהם גם עם ה־81.

אריק שרון — יש לכם תחמושת?

מאריקה — תחמושת יש. אנחנו מנסים לא לירות סתם. עם ה־81 אני התחלתי בכלל לקמץ.

אריק שרון — היה סיוע ארטילרי?

מאריקה — קיבלתי הספיקו לי.

אריק שרון — הפסיקו סיוע ארטילרי?

מאריקה — עכשיו יש לי מדרום, כללית בקו ישר, בכיוון לקבר תחיל האלמוני, גם התחפרויות של 40—30—60 חייל, בטווח 2500.

אריק שרון — תגיד לי, ממולך, צפונה־מזרחה, סמוך לאיזור העליחה, האם בינך לבינם יש כוחות אויב?

מאריקה — אני ירדתי לפני כחמש דקות הנה, ולא היו. רק רגע, נראה אם השני מאזין. שוקי, שוקי, דבר!

שוקי — בינינו לבין האיזור ההוא נמצא כל כוח הטנקים, שחיל־האוויר תקף אותם.

אריק שרון — שלום לך! תגיד לי...

שוקי — שלום וברכה!

אריק שרון — כמה טנקים אתה רואה שם?

שוקי — איזה ארבעים — ארבעים וחמישה.

אריק שרון — באיזו צורה? הם עומדים בריכוז?

שוקי — חלק עומדים בריכוז, חלק בטורים.

אריק — היו שם טנקים שבערו?

שוקי — לא בערו, אבל כנראה הם נפגעו בלי לבעור.

אריק שרון — האנשים ברחו מהם?

שוקי — האנשים ירדו מהם כולם, הם נמצאים מסביב. יש סוללות כאלה. הם נמצאים על הסוללות ובאיזור הסוללות.

אריק שרון — באיזה מרחק? הם נמצאים על הכביש ממש?

שוקי — הם נמצאים קצת מזרחה מהכביש, בערך 500 מטר מכנו.

אריק שרון — מזרחה לא יכול להיות.

שוקי — מזרחה מכביש התעלה.

אריק שרון — האם הם נמצאים בכביש שמוביל מכם לבסיס העורפי?

שוקי — לא. בערך שלושה קילומטר צפונה.

„יהיה בסדר, אל תדאגו, תחזיקו מעמד"

מאריקה — אריק, שתבין, הם תופסים איזה פישטה, אתה שומע, מישטה באורך של כמה מאות מטר ורוחב של כמה מאות מטר, והם תפסו עמדות כלפי איזור שכפי הנראה יש בו שריון שלנו שחסם בעדם. בלי כל קשר לכביש, הם התקדמו, והם ככה. אחריהם משתרך הרבה חי"ר, היה הרבה חי"ר עם תרמ"ש שלהם. כפי הנראה כולל כל מה שתולך מאחור, עם משאיות והכל. אתה מבין. הם תופסים שם שטח של כמעט קילומטר אורך.

אריק שרון — תגיד לי, התתרשמות שלכם בכלל היא שכל המצרים האלה, הם בעייפות או בתנופה?

מאריקה — אני אומר לך, מסתכלים עליהם אחרי שחיל־האוויר ירד, אז נזכרים מה שי־היה לפני שש שנים.

אריק שרון — היה חייל אה, או מה?

מאריקה — בטח הייתי חייל. תראה, אני כבר פעם רביעית חייל במלחמות. לא, פעם שלישית. אתה מדבר עם זקן בן 41 ממעט.

אריק שרון — תראו חבר'ה, הגענו הנה רק עכשיו. עכשיו אני מתכוון לעשות כל מאמץ כדי להוציא אתכם. קצת אחרי כן נתקשר אתכם, נגיד לכם מה לעשות.

מאריקה — לני יש פה שני זחל"מים וזחל אחד. זה זחל שנתקע עם חבר'ה אחרים.

אריק שרון — טוב, אנחנו נדבר אתכם אחר־כך. אני אבקש מהתותחן שידבר אתכם ושיסביר לכם את כל הנושא הזה של האש, כדי שתוכלו לקבל אש. ואחרי־כן קצת יותר מאוחר, אדבר אתכם, אסביר לכם איך אני חושב להוציא אתכם מהעסק הזה. מה שאני מבקש בינתיים, זה ככה: החסכו בהמשכת. העמדות למעלה, כשיורים עליכם, הן מקום שאפשר לקבל הרבה נפגעים.

דיבור הסיום עם אריק שרון נמשך, בשל נטר פלילי־ההקלטה. אריק שרון עדיין מתלוץ מספר משפטים עם מאריקה ומאותה עת מהלוף אבי פלילי־הקלטה. אריק שרון חזר על הפסתתו: לעשות כל מאמץ להחלץ אנשי המעוז, ואמר: „יהיה בסדר, אל תדאגו. תחזיקו מעמד".

נותחילה הפגזה ארטילרית

מאריקה: — שוקי, תקפוץ לעמדה 3 ותדווח שאתה שם. הקשר שלמה רץ אתך. הכה רגע. אני רוצה שמישהו יהיה בעמדה הצפונית. הם יעלו עלינו מצפון. יכול להיות. תן לי את עמדה 4.

אבי — אתה מחובר אליו.

מאריקה — תלו! אבי, הם לא עונים שם?

אבי (קורא ברמקול) — עמדה 4 להרים טלפון!

מאריקה — מי זה, דוב'לה? ברוך אהנני יום־יום! מה שלומכם? (התפוצצות אדירה מעל המעוז). איפה פגע? בתוך הבונקר? בסדר, אבל מדי פעם צריך להוציא את הראש אחרי זה, מפני שיכול להיות שהם באים מצפון, אתה מבין?... אני הודעתי. אני יודע מה יהיה? תיכף נראה. אני לא יודע מאיפה הם מרביצים עלינו.

מתחילה הפגזה ארטילרית כבדה, ממרגמות 160 מ"מ.

אבי — מאחת העמדות מודיעים שהפגזים נופלים באיזור השער של המעוז.

מאריקה (לעמדה) — שים לב כל הזמן, תשכב למטה, וברגע שיש איזו שהיא הפוגה תוציא מיד את הראש אחרי הפגז, ותשים לב לכיוון השער. בסדר?

שתי התפוצצויות ישירות על המעוז.

אבי — שוקי לא עונה.

מאריקה — שוקי! שוקי! אולי הוא הלך לעמדה 3.

דוב'לה — הוא כן ירד כבר. אולי הוא נתקע בדרך בגלל הפגזים.

פגזים נוספים נותתים על המעוז. הפגזים מתרבים. כל פגז — כול. כפתחים, ועל העמדות. הפתחים קורסים. העמדות מתמ־מוטטות. כבלי טלפון בין העמדות — ניתקים. אנטנות הקשר נהרסות. שלמה ואבי, שני תקשורים, יוצאים החוצה, חשופים לאש ומילופים את האנטנות ואת הכבלים. מכל העמדות מרוחים על צעקות. שני פתחים נחסמים במפולת עפר. המצב מתיים פעילה מחדר בחבר המיפקדה ותיעשות מחורשת בעמדות הריפוי.

„הלו מפקדה, דופקים עלי חזק"

מאריקה — תן לי את המיפקדה. הלו, יגאל, תשמע: דופקים עלי הזק. הפגזות ארטילריה, ויכול להיות שגם טנקים. זה נופל ישר עלי. אני לא יודע מאיפה. הטנקים, נדמה לי, דופקים מחורשת הטנקים.. אבל דופקים עלי כחוגן ארטילריה... כן, טנקים מהצד השני...

מיפקדה — מהצד שלנו?

מאריקה — מהצד שלנו. אני לא מזהה, אבל דופקים עלי ארטילריה די הזקה. כל רגע נופל פגז, זהה.

מאריקה (לשלמה) — תן לי את שוקי. איפה שוקי?

הקשר שלמה — תגיד לראות אם עולים עליו מכיוון השער, בין הפוגה להפוגה.

מאריקה — מי זה? דב? דב? את שוקי אתה מזהה שם?

דוב'לה — רגע... שוקי בתוך הבונקר שי עמדה 4.

מאריקה — בטוח?

דוב'לה — כן.

מאריקה — יפה. אתה צופה לצד ההוא? אוקיי.

אבי — לבונקר 4 יש טלפון.

מאריקה — בונקר 4 יש לו טלפון? אז תן לי.

המעוז מוקפן ללא הפוגה. פצצה אחר פצצה. נפילות מדויקות. פצצה נוספת.

שלמה (אל אחת העמדות) — גסה לראות אם עולים עלינו בין פגז לפגז.

דוב'לה — מרכזיה... מרכזיה... התעלה לעמדה 3 ו־3 א' סתומה.

שוקי (ברמקול) — עמדה 3 ו־3 א'. התעלות אליהן חסומות לגמרי מהפגזים.

מאריקה (לשוקי) — טוב, אתה תשב ב־4, בסדר?

שוקי — אור־הא!

ברוך מתיצב בבונקר. ראשו זב דם. חור גדול פעור בקודקוד הגולגלת שלו. דמים חדר מבעד לדפנה העליונה הישר למרכז הגולגולת. אילמלא נבלם עלידי הפלדה היה הדמים ממת אותו. הדמים נעיר בראשו של ברוך, ובאיזנו נזלה הדם.

„חבר'ה עזרו לי"

ברוך — חבר'ה, עזרו לי.

החובש והרופא מונקים לעברו מיד. ר"ר אפרתם שולף את הדמים מראשו של ברוך, מרגיע לו ורוקח הדעת, ומרגע בבר שמיש דם. ברוך נרדם ממומת הרופא. הוא ירגן עד הבוקר, אחר־כך ישוב אל העמדה ומשיר להילחם. דפנים מסיפים לנמיל עד המעוז.

אבי — בדאי להסביר למיפקדה שהעניין רציני.

חיל — תגיד שיש לנו פצועים, זהו.

מאריקה — נו, אז מה אם יש?

חיל — אז שימהרו...

מאריקה — על מה מפגיזים עכשיו? איפה?

חיילים — על חורשת הטנקים...

מאריקה (למיפקדה) — מפגיזים אותנו, אני לא יודע מאיפה...

אבי — אל תעשה להם את זה קל מדי...

מאריקה — נו, אז מה אני אעשה... אגיד שמפגיזים, נו, אז מה?

אבי — תגזים טיפה, תעשה קצת רוח.

מאריקה — נו, הגזמתי, תגזמתי. (לגיפקד־דה:) לאן? אני יודע מאיפה הם יורים? יורים עלינו וזהו. (אל אבי:) תן לי את שוקי, בבונקר 4.

אבי (מהיר) — אני מרגיש שנותק הקו... יכול להיות שנותק הקו מהפצצה.

שלמה (ברמקול) — שוקי, תרים טלפון!

שוקי (ברמקול) — דבר אתי ברמקול. אני בבונקר 4.

שלמה — יש לך טלפון בבונקר. תנסה להרים אותו.

פצצה על המעוז. פצצה נוספת על המעוז.

מאריקה — אני רוצה ששוקי יהיה בעמדה 4

אבי (בטלפון) — ששוקי יהיה בעמדה 4... אבל עכשיו זה מסוכן, כי כל רגע צריך ליפול פגז...

פגז ועוד פגז.

מאריקה — תן לי עוד פעם את המיפקדה. שוקי, איפה אתה?

שוקי — אני כרגע בבונקר 4. אי אפשר להיות בחוץ. הכל מתפוצץ.

מאריקה — אבל כל פעם צריך שמישהו יקפוץ ויראה מה הולך מצפון.

שוקי — דוב'לה נמצא בעמדה 4.

מאריקה — אז קוי, בסדר. עכשיו תן לי את המיפקדה.

אבי — מיפקדה לא עונה. אני כל הזמן מנסה. יש להם זמן לחבר'ה מהמיפקדה.

מיפקדה — האלו, האלו...

אבי — כן... אין! מיפקדה שוב יורדת מהקו.

שוקי מדווח: אני קבור לגמרי

מיפקדה — כן... האלו...

אבי — האלו (פצצה מהרסקת) האר־מאריקה דבר!

מאריקה — האלו... אתה שומע אותי... מדברים מהמעוז... אנחנו מופגזים קשה מאוד...

שוקי (ברמקול) — בונקר מספר 4, הכניסה שלו חסומה, אני סגור, לא יכול לצאת. שמישהו יצא ליד השער...

מאריקה (למיפקדה) — עכשיו תשמע רגע. יגאל... יגאל, יגאל...

מיפקדה — האלו, אתה מיד מקבל.

מאריקה — מה מקבל?...

מיפקדה — ארטילריה...

מאריקה — על מה?... אני רוצה לדעת לכם על מה...

מיפקדה — בסדר... (פגזים יורדים על ה־מעוז).

מאריקה — אז אני רוצה ככה... שיתנו את הארטילריה גם לחורשה.

מיפקדה — חורשת הטנקים?

מאריקה — כן, כפי הנראה זה שם... אני לא מעלית לדעת מאיפה אני הוטח... תגי על הריכוז באיזור הזה... ריכוז?... חהו, ומצפון יש חי"ר... אני יודע מה הולך? (בטרגיות) אבל, מתי זה יהיה? אבל, תאמר לי, מתי זה יהיה?...

מיפקדה — אנחנו נודיע לך כשהראשון יירה...

מאריקה — השאלה, אם זה ניתן או שזה מתחיל כמו בבוקר, ויימשך שש שעות... כי אני לא יודע איפה העמדות שלהם... אני לא רואה את הזיאות... כן... אני רוצה שכל הזמן ירביצו לשם...

חיילים — יריות... מצפון, שומעים יריות...

אבי — שוקי, מה העניינים?

פצצות מתרסקות סביב. הערב יורד. מצאי יום א'. ההפגנה נמשכת מעון. חבל הרבשים קובעי הפלדה. אבי מחליף מרם במכשיר ההקלטה והחקלטה נמשכת.

שוקי — מה העניינים?... ממשיכים ל' הפגיז... עובתי את הבונקר... באיזור בונקר 4 חסום בין כל התעלות ל־3 ו־3 א'... אני ב־4 כרגע, קבור לגמרי, מנסה לבאת התוצה... אולי ייצא לי מזה משהו.

שוקי קבור לגמרי אך מתיחס למיפגע באורישות נמרה וממשיך לדווח, עתה על כי הרשיו, החיול ואיבד את עמדת התצפית. גם מאריקה „שותף" לאדישותו של שוקי הר־הרישות מין השניים נמשך משינה נמרה.

מאריקה (לשוקי) — תגיד לי, הא־ם אתה רואה משהו מצפון... מה תיריות? יש ירויות בחוץ?

שוקי — כרגע שקט... אני מציע שתשלח מישהו לעמדת השער...

מאריקה — יש שם מישהו.

שוקי — עכשיו אתה יכול לשלוח מישהו לפנות את הכניסה לבונקר 4?...

מאריקה. הר עז מרעיד את מבונקר. מפולת.

מאריקה — מה זה?

שוקי — עוד יורד עלי...

שוקי חלא, עתה קבור כמעט לחלוטין. אך, מאריקה מכיוון „להפגיזו" בשאלות עניינית.

„כל הבונקרים מתמוטטים"

מאריקה — איפה זה קרה?

שוקי — אני לא רואה עכשיו... זה כנראה באמצע המעון, אני חושב... איזה פגזים, יא חביבי... התעלה בעמדה 4 גם־כן הרוסה על הכיפאק... מוטטה לי מלמעלה הכל...

מאריקה — אתה רואה את ההבחק, מאיפה זה יוצא?

שוקי — לא, אני בעמדה 4, והיא גמוכה קצת...

מאריקה — השאלה היא אם זה בא מריכוז ז', אתה מבין... אם זה מאמת טנקים או ש...

שוקי „הקבורי" אינו מאבד את שלוותו, ואינו מרא לעזרה. הוא מחליף עמדו לבריו מתוך שיי המפולת, עולה לעמדת ומשמיע „לעמדות".

הקשר שלמה — עמדה א' שומעת קול שריון... הוא לא יודע מאיפה, ויש גם זחלמים על כביש התעלה, ממולנו.

מאריקה — תן לי את המיפקדה... מיפקדה, תשמע זה עוד פעם המעון... אנחנו רואים אורות על כביש התעלה... תשמע, אותנו מפגיזים חזק...

מיפקדה — במקום לדבר, תן לי מטרות. (התפוצצויות שונות בתוך המעון).

מאריקה — אני נתתי לך את המטרות. קודם כל כביש התעלה כולו, נעים עליו זחלמים... עכשיו השאלה היא אם שלנו או שלהם... זחלמים או טנקים. אני לא יודע, אי אפשר לראות בחושך... תרביץ על כביש התעלה לכל האורך... מול המעון שלי... דבר שני, אני מבין שיש לך הרבה ארטילריה, אז אם אתה יכול מיד להרביץ, אתה שומע... מפני שהם מחסלים אותנו פה, במוצב, פשוט על ידי הפגזה. העמדות העיקריות, אנחנו לא יכולים להגיע אליהן כי הן חסומות... אז אני רוצה ככה: פגזים על נקודת ריכוז ז'... אחר כך אני רוצה עליד הכניסה ב־איסמעיליה. יש שם עמדת טנק... תראה על המפה, בין הכניסה והמיסגד. עכשיו, בחורשת הטנקים, עכשיו גם מצפון, 300 לצפון־מזרח... טוב, השאלה היא אם אתה יכול באמת, אם אתה במצב טוב...

פצצה נוספת על המעון ברעש איום, נותקת מגש כפתח הבונקר. הלל מתפנק מהמגש.

מאריקה — אור־הא! כל הבונקרים מת־מוטטים... אם אתה במצב טוב עם ה־ארטילריה... יש כאן הרבה שקורסים... אני רוצה עכשיו אש מהירה... תגיד לי שזה ירה... וגם על כביש התעלה הזה...

מאריקה (אל שוקי) — כן, שוקי, היינו יותר מעודדים לפני עשר דקות...

מיפקדה — נודיע לך כשירד הפגז הראשון. תשאר על חקו ותעשה תיקונים... אם תוכל.

מאריקה — אז קיי.

הנת גדעון — אי אפשר לשלוח הנה תגבורת?...

הגנרטור חדל לפעול, הכל משתעלים ומשתנקים

מאריקה — לאן? ... לפה?... לא צריך כאן תגבורות, צריך לפנות אותנו... מה צריך להחזיק פה את המעון?...

גדעון — אי אפשר לשלוח איזה רכב פינוי?

מאריקה — לכאן, בתוך ההפגזה?... גיהרו בתין... טנקים להעביר הנה זו בעיה... טנקים בהפגזה נדפקים סתם...

עמדה א' — מבקש תאורה לכיוון כביש התעלה.

מאריקה — קודם כל תן לי את צ'ירלי הרגם.

הקשר נותק, יאבי ניסה לצ'אצ'לי ברמקול.

מאריקה (לחיילים) — עכשיו, מכם אני רוצה ככה: תעמדו בפתחים של הבונקרים עם הנשק ביד, טעון.

חיל — ורימונים?

מאריקה — בלי רימונים, עם הנשק. רימונים אין לנו בכלל... יש רק בעמדות.

(הטלפון מזמזם)

צ'ירלי — זה צ'ירלי, הרגם. מה העניינים?

מאריקה — צ'ירלי, אתה שומע אותי? אני רוצה שתתן תאורה אחת לכיוון הכביש, לכיוון מזרח... תן מיד האורה.

צ'ירלי — לא שומע.

שוקי (מתוך המפולת בעמדה 4) — האלו, שלו חסומה, אני סגור, לא יכול לצאת. שמישהו יצא ליד השער...

מאריקה (למיפקדה) — עכשיו תשמע רגע. יגאל... יגאל, יגאל...

מיפקדה — האלו, אתה מיד מקבל.

מאריקה — מה מקבל?...

מיפקדה — ארטילריה...

מאריקה — על מה?... אני רוצה לדעת לכם על מה...

מיפקדה — בסדר... (פגזים יורדים על ה־מעון).

מאריקה — אז אני רוצה ככה... שיתנו את הארטילריה גם לחורשה.

מיפקדה — חורשת הטנקים?

מאריקה — כן, כפי הנראה זה שם... אני לא מעלית לדעת מאיפה אני הוטח... תגי על הריכוז באיזור הזה... ריכוז?... חהו, ומצפון יש חי"ר... אני יודע מה הולך? (בטרגיות) אבל, מתי זה יהיה? אבל, תאמר לי, מתי זה יהיה?...

מיפקדה — אנחנו נודיע לך כשהראשון יירה...

מאריקה — השאלה, אם זה ניתן או שזה מתחיל כמו בבוקר, ויימשך שש שעות... כי אני לא יודע איפה העמדות שלהם... אני לא רואה את הזיאות... כן... אני רוצה שכל הזמן ירביצו לשם...

חיילים — יריות... מצפון, שומעים יריות...

אבי — שוקי, מה העניינים?

פצצות מתרסקות סביב. הערב יורד. מצאי יום א'. ההפגנה נמשכת מעון. חבל הרבשים קובעי הפלדה. אבי מחליף מרם במכשיר ההקלטה והחקלטה נמשכת.

שוקי — מה העניינים?... ממשיכים ל' הפגיז... עובתי את הבונקר... באיזור בונקר 4 חסום בין כל התעלות ל־3 ו־3 א'... אני ב־4 כרגע, קבור לגמרי, מנסה לבאת התוצה... אולי ייצא לי מזה משהו.

שוקי קבור לגמרי אך מתיחס למיפגע באורישות נמרה וממשיך לדווח, עתה על כי הרשיו, החיול ואיבד את עמדת התצפית. גם מאריקה „שותף" לאדישותו של שוקי הר־הרישות מין השניים נמשך משינה נמרה.

מאריקה (לשוקי) — תגיד לי, הא־ם אתה רואה משהו מצפון... מה תיריות? יש ירויות בחוץ?

שוקי — כרגע שקט... אני מציע שתשלח מישהו לעמדת השער...

מאריקה — יש שם מישהו.

שוקי — עכשיו אתה יכול לשלוח מישהו לפנות את הכניסה לבונקר 4?...

פצצה. הר עז מרעיד את מבונקר. מפולת.

מאריקה — מה זה?

שוקי — עוד יורד עלי...

שוקי חלא, עתה קבור כמעט לחלוטין. אך, מאריקה מכיוון „להפגיזו" בשאלות עניינית.

„כל הבונקרים מתמוטטים"

מאריקה — איפה זה קרה?

שוקי — אני לא רואה עכשיו... זה כנראה באמצע המעון, אני חושב... איזה פגזים, יא חביבי... התעלה בעמדה 4 גם־כן הרוסה על הכיפאק... מוטטה לי מלמעלה הכל...

מאריקה — אתה רואה את ההבחק, מאיפה זה יוצא?

שוקי — לא, אני בעמדה 4, והיא גמוכה קצת...

מאריקה — השאלה היא אם זה בא מריכוז ז', אתה מבין... אם זה מאמת טנקים או ש...

שוקי „הקבורי" אינו מאבד את שלוותו, ואינו קורא לעזרה. הוא מחליף עמדו לבריו מתוך שיי המפולת, עולה לעמדת ומשמיע „לעמדות".

הקשר שלמה — עמדה א' שומעת קול שריון... הוא לא יודע מאיפה, ויש גם זחלמים על כביש התעלה, ממולנו.

מאריקה — תן לי את המיפקדה... מיפקדה, תשמע זה עוד פעם המעון... אנחנו רואים אורות על כביש התעלה... תשמע, אותנו מפגיזים חזק...

מיפקדה — במקום לדבר, תן לי מטרות. (התפוצצויות שונות בתוך המעון).

מאריקה — אני נתתי לך את המטרות. קודם כל כביש התעלה כולו, נעים עליו זחלמים... עכשיו השאלה היא אם שלנו או שלהם... זחלמים או טנקים. אני לא יודע, אי אפשר לראות בחושך... תרביץ על כביש התעלה לכל האורך... מול המעון שלי... דבר שני, אני מבין שיש לך הרבה ארטילריה, אז אם אתה יכול מיד להרביץ, אתה שומע... מפני שהם מחסלים אותנו פה, במוצב, פשוט על ידי הפגזה. העמדות העיקריות, אנחנו לא יכולים להגיע אליהן כי הן חסומות... אז אני רוצה ככה: פגזים על נקודת ריכוז ז'... אחר כך אני רוצה עליד הכניסה ב־איסמעיליה. יש שם עמדת טנק... תראה על המפה, בין הכניסה והמיסגד. עכשיו, בחורשת הטנקים, עכשיו גם מצפון, 300 לצפון־מזרח... טוב, השאלה היא אם אתה יכול באמת, אם אתה במצב טוב...

פצצה נוספת על המעון ברעש איום, נותקת מגש כפתח הבונקר. הלל מתפנק מהמגש.

מאריקה — אור־הא! כל הבונקרים מת־מוטטים... אם אתה במצב טוב עם ה־ארטילריה... יש כאן הרבה שקורסים... אני רוצה עכשיו אש מהירה... תגיד לי שזה ירה... וגם על כביש התעלה הזה...

מאריקה (אל שוקי) — כן, שוקי, היינו יותר מעודדים לפני עשר דקות...

מיפקדה — נודיע לך כשירד הפגז הראשון. תשאר על חקו ותעשה תיקונים... אם תוכל.

מאריקה — אז קיי.

הנת גדעון — אי אפשר לשלוח הנה תגבורת?...

הגנרטור חדל לפעול, הכל משתעלים ומשתנקים

מאריקה — לאן? ... לפה?... לא צריך כאן תגבורות, צריך לפנות אותנו... מה צריך להחזיק פה את המעון?...

גדעון — אי אפשר לשלוח איזה רכב פינוי?

מאריקה — לכאן, בתוך ההפגזה?... גיהרו בתין... טנקים להעביר הנה זו בעיה... טנקים בהפגזה נדפקים סתם...

עמדה א' — מבקש תאורה לכיוון כביש התעלה.

מאריקה — קודם כל תן לי את צ'ירלי הרגם.

הקשר נותק, יאבי ניסה לצ'אצ'לי ברמקול.

מאריקה (לחיילים) — עכשיו, מכם אני רוצה ככה: תעמדו בפתחים של הבונקרים עם הנשק ביד, טעון.

חיל — ורימונים?

מאריקה — בלי רימונים, עם הנשק. רימונים אין לנו בכלל... יש רק בעמדות.

(הטלפון מזמזם)

צ'ירלי — זה צ'ירלי, הרגם. מה העניינים?

מאריקה — צ'ירלי, אתה שומע אותי? אני רוצה שתתן תאורה אחת לכיוון הכביש, לכיוון מזרח... תן מיד האורה.

צ'ירלי — לא שומע.

שוקי (מתוך המפולת בעמדה 4) — האלו, שלו חסומה, אני סגור, לא יכול לצאת. שמישהו יצא ליד השער...

מאריקה (למיפקדה) — עכשיו תשמע רגע. יגאל... יגאל, יגאל...

מיפקדה — האלו, אתה מיד מקבל.

מאריקה — מה מקבל?...

מיפקדה — ארטילריה...

מאריקה — על מה?... אני רוצה לדעת לכם על מה...

מיפקדה — בסדר... (פגזים יורדים על ה־מעון).

מאריקה — אז אני רוצה ככה... שיתנו את הארטילריה גם לחורשה.

מיפקדה — חורשת הטנקים?

מאריקה — כן, כפי הנראה זה שם... אני לא מעלית לדעת מאיפה אני הוטח... תגי על הריכוז באיזור הזה... ריכוז?... חהו, ומצפון יש חי"ר... אני יודע מה הולך? (בטרגיות) אבל, מתי זה יהיה? אבל, תאמר לי, מתי זה יהיה?...

מיפקדה — אנחנו נודיע לך כשהראשון יירה...

מאריקה — השאלה, אם זה ניתן או שזה מתחיל כמו בבוקר, ויימשך שש שעות... כי אני לא יודע איפה העמדות שלהם... אני לא רואה את הזיאות... כן

National Library of Israel
Maariv - מעריב, 09.11.1973, page 24

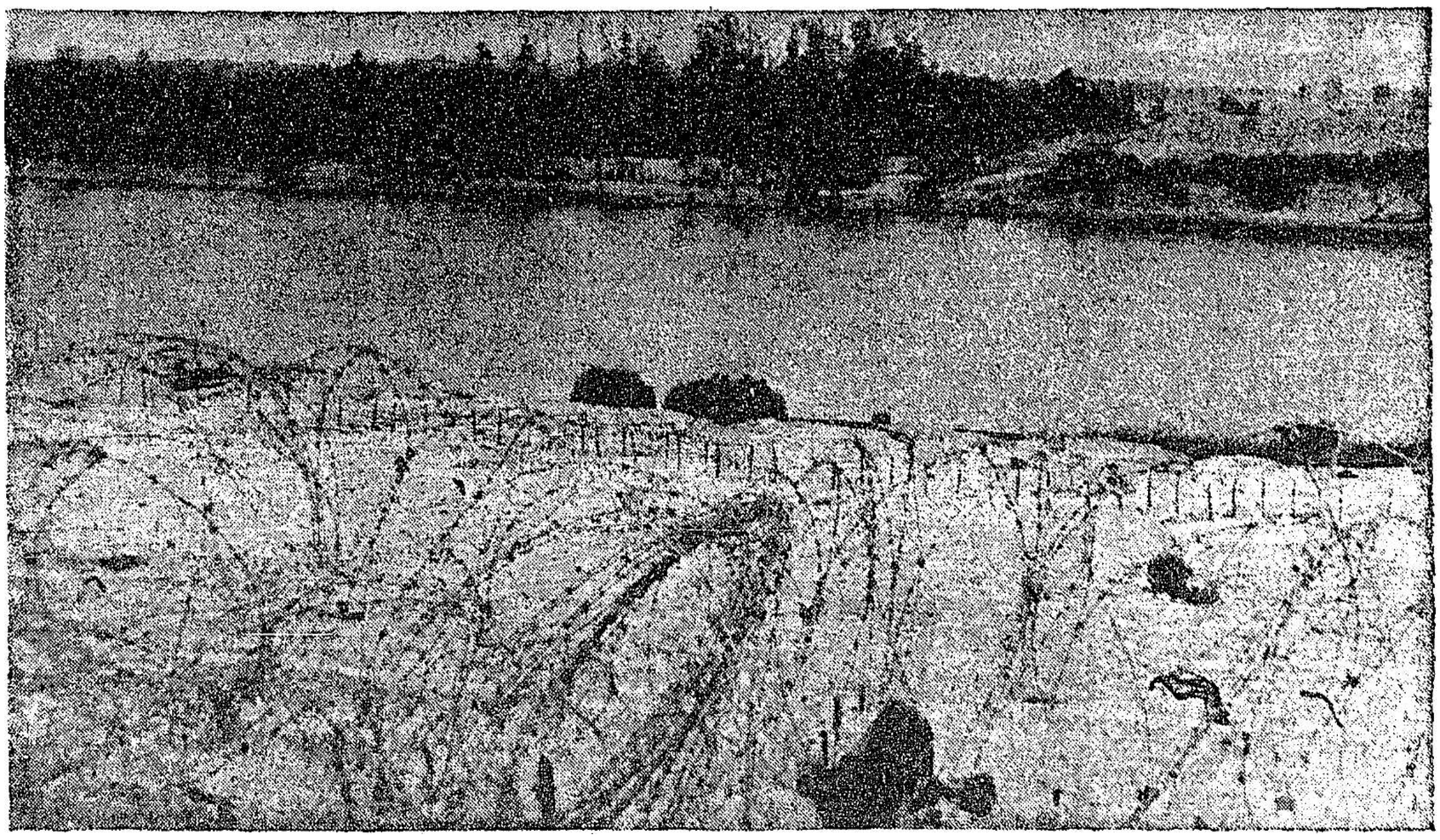

68 שעות הלחימה של מעוז בתעלה

(המשך מן העמוד הקודם)

הוקטור — כולם יודעים שבאים מטוסים. אל תדאג.

הטבש פרנץ — בגלל שמרציאנו לא תיריד את תראש, חטף כדור בראש.

חיל — זה לא כדור.

פרנץ — חטף ריקושט.

חיל — נו, גם זה מסמיק?

הוקטור — גם בעברית אומרים ריקושט?

אבי — יש הרבה דברים שאומרי בעברית.

פרנץ — באיזו שפה זה?

הוקטור — צרפתית.

חיל (מתמתמה כניס צרפתי) — „רוקשט".

אבי — מאחר שאני לא יודע אם הם מטוסים יבואו מעלינו, לא כדאי להוציא את החבריה סתם.

הוקטור — לא תוציא אף אחד. רביתי, זה שום דבר. בכלל, מה זה לעומת הנצח?..

אבי — אתה בעד הנצח?

הוקטור — אני בעד.

אבי — אז תנצח.

„אני בטוח שכולם ידעו את זה"

ביום הפגיעה התעורר נחמתי. קם על רגליו, פיקח עם ה„אינפיוזיה" בידו, ותולה אותה על ציונור האוזרור.

ביום — אני בטוח שכולם ידעו את זה ואני בטוח שהפיקוד העליון ידע את זה. תראו, היתה להם ישיבת ממשלה ביום כיפור. ובאמצע ישיבת הממשלה נפתחת האש. מה הכל זה קלאסי: קודם כרכסים את המעוז, אתרי־כן מסיטים את האש, אחרי־כך פלישה חדירה למעוז.

אבי — כבר השיטה הרוסית.

הוקטור — המזל שלנו זה שהירדנים עוד לא זזו... אתה מבין, משום שהירדנים יכולים לפגוע חזק.

מאירקה — אבל הם לא יעשו את זה.

אבי — עכשיו זה בדיוק הפוך כששת־הימים. בששת־הימים הסורים לא זזו, אבל להם אי אפשר היה לוותר, אז דפקו אותם בכל זאת, לסרות שהכל כבר נגמר.

המעוז הצפוני הכמוך שיש נקלם פרשת. מבקש פינוי. הוצע להמשיך בהמשרת אש על כל הנגידה — האש מובה. המשיכו, עוד. עוד.

הוקטור — יש איזה תפוח, או משהו לי הכניס לפה?

אבי — מאירקה, לידיעתך המטוסים עבדו עכשיו, החבר'ה מעודדים מאוד. הם כבר הרי על סף יאוש... והם עבדו בסדר, והמצרים כבר מתחילים להתקפל.

המקלעו לעשון — יש לי כאבים בצד.

הוקטור — אתה משתין מספיק?

שלמה — אני כבר לא השתנתי יומיים. אני חושב.

הוקטור — אז אולי תשתה? אתה צריך לשתות הביבי. תשתה, תשתה, תתיק, ביא הנה.

חיל — שם יש ג'ריקאן.

המחבש פרנץ (אל ששון) — ביא הנה. הכליות כואבות לך, או הגב?

ששון — הכליות.

הוקטור — אז תשתה כוס. ששון. קדימה. נו.

הרשות כבדה. יום ב', רשעה שרוטשרה.

אבי — אני מציע שלכל אחד תהיה כוס בירה צמודה.

המעוז הצפוני רשכו עולה על הרשת. מבקש פינוי דחוף.

„שמונה נגמ"שים עולים עלינו!"

מאירקה (לפתע) — שמונה נגמ"שים עולים עלינו!

המחבש פרנץ — לחזור לעמדות!

בחוץ שאון מחומה. חילי המעוז זונקים אל העמדות המרוסקות.

הוקטור (בבהלה) — כולם לעמדות! כולם לעמדות!

מאירקה — הם עולים עלינו, אתם מבינים?

שילי — מה עם הנרגנה והבאזוקה?

מאירקה — מרגמה, מרגמה, איזו באזוקה, בחיי! נו, שירביצו כבר ארטילריה! תודיעו לארטילריה שעולים עלינו ונכנסים לי־עמדות א' וב'. שישלחו איזה מטוס הנה!

מיפקדה — רק רגע!

אבי — הרק רגע הזה...

הוקטור — הם תפסו את הפרינצים הערבים...

מאירקה (בקוצר־רוח) — שמונה נגמ"שים יורים עלינו!

נשמעות יריות, שריקת מטוס, פצצה נופלת. מחומה, זעקה פלגית.

הוקטור (בדרלהבות) — מ"צ"ר!

מאירקה — הנה מטוס! מטוסים מגיעים! נו!!!

מיפקדה — הנגמ"שים עולים עליכם כבר?

מאירקה (בהרגשה) — כן... הנה, המטוס מוריד את הפצצות.

אך מסתבר שהבאזוקה לא היתה במקומה. המצרים הם ששלחו את המטוס, ולא חיל־האוויר. פצצה נופלת בין המעוז לבין הנגמ"שים המצרים.

אבנר — המטוסים סטו מעליהם והמצרים לא ירו שום דבר!

מאירקה — לא ירו, כי המטוסים שלהם!

אש אומבאבית מציפה נורית על המעוז. על מפונות הדרך בעמעוז משיבות אש לעבר הנגמ"שים המצריים הנסתרים.

מאירקה — הנה הם יורדים מהנגמ"שים. הם מתפרסים ומתכוננים לעלות עלינו!

בינתיים חילי חיל מצריים קופצים מהנגמ"שים ומתפרשים בסביבת כבר מאות מטרים מהמעוז. קרב אש ממושך מכל כלי הנשק. הסתעיות הדתית ממזרח. הנגמ"שים המצריים אינם מסתערים אלא נסוגים, ואחרי כך נערכים להסתערות מרושלת.

הוקטור — אז־מה...!

נדעון — תן את המרכזיה, הן!

שריקות כדורים ציפים. הרשרת במעוז מתנשמת במסעות, ולא מתנשמת ומתרחב האש רצופה ומדויקת.

המחבש פרנץ — אבי, זה העניין שלך.

אבי — לא יודע.

הוקטור — זה שלי.

המחבש — אז לי אין עוזי.

אבי — מי לקח לי את העוזי!

המצרים מתקדמים לעבר המעוז ומתעוררת רשת לקרבות פנים־אל־פנים מתוך המעוז. הכל הוכנס אל כלי־הנשק הראשיים.

אבי — מי לקח לי את העוזי? אל תרמה לי את העוזי!

מאירקה — הארטילריה שלנו בכלל לא באיזור...

מיפקדה — אתה לא מזהה?

מאירקה — לא, לא ירו...

מיפקדה — עכשיו אתה רוצה אותם?

מאירקה — בינהיים לא! הם פנו לאחור והם נוסעים הזרה מזרחה על ציר כביש התעלה.

עמדה 4 — הודעה מ־4 א' הודעה!

הוקטור — זה מרציאנו!

אבי — כן, שומע היטב.

מרציאנו — הכוחות שבאו לכיוון ... פונים לכיוון צפון ומתכוננים!

אבי — דבר יותר בשקט ולאט!

מרציאנו — הכוחות שבאו...

מאירקה (למיפקדה) — הנגמ"שים חוזרים לכיוון צפון־מזרח והשאירו אצלנו את ה־חי"ר...

מיפקדה — השיון של השער אנחנו מרביצים כל הזמן ארטילריה.

מאירקה — על השיון של השער שלנו?

מיפקדה — כן.

מאירקה — אני לא רואה אבל...

מיפקדה — טוב, עוד מעט תגיע. אנחנו פשוט קצת מצומצמים. חבר'ה קצת להתאזר בסבלנות, הכל יהיה בסדר...

מאירקה — נכון, נכון, אנחנו מתאזרים ב־סבלנות...

מיפקדה — החבר'ה שלכם ירושלמים, הה? בראון עליכם! מאירקה, מה עם הצליחה ליד קבר החייל האלמוני?

מאירקה — הם מצלים שמה מוחות בלי־סוף...

אבי — יורם, יש צלף על הגג של בית החולים הישן...

מיפקדה — מעוז! מה המצב? בסדר?

מאירקה — אינ'אל־ראבאק! לא בסדר! מה בסדר?!

מיפקדה — הנגמ"שים הזרו?

מאירקה (למיפקדה) — הם הזרו. הם הסי־ירו אנשים, הנגמ"שים שהיו על הכביש הורידו אנשים, סימנו מקומות, כנראה הם מתכוננים להתקפה יותר מאוחר, אחר הצהרים או בערב... או בלילה... אז קח את זה בחשבון... הם סימנו לעצמם.

מיפקדה — מה הם סימנו?

מאירקה — סימנו להם נקודות ציון.

מיפקדה — איזה נקודות?

מאירקה — נקודות ציון על הכביש, איפה להתפרש, איפה לצאת...

מיפקדה — בסדר גמור. עכשיו החי"ר נש־אר שם?

מאירקה — יש כמה... עכשיו השמע עוד משהו...

מיפקדה — לאן הם נסעו?

מאירקה — הם נסעו לכוון צפון, על כביש התעלה... עוד משהו: אני רוצה לדעת מה עושים בקשר לגשר החדש?

מיפקדה — הודענו לתשיבה... הם מטפלים בזה...

מאירקה — יש גשר חדש. הם מעלים שם כוחות בלי סוף...

מיפקדה — איפה הגשר החדש? ליד הי־אנדרטה?

מאירקה — אמרתי, ליד האוויר, בדיוק שם. בדיוק ליד האנדרטה.

מיפקדה — אי־כיי.

„תמצאו לי נייר כתיבה"

אבי — אני רוצה איזה נייר טוב לכתוב עליו כל מיני דברים. מישהו סחב את המח־ברת שלי.

אבי והחבר'ה מנצלים את הפוגת־האש כדי לאסוף בקבוקים ריקים להשליש פרד ב־מוקר. גם משעמי והרחה, כפני שבאו זכו־ביות.

אבי (בקשר) — מי שיש לו מחסניות ר־יקות, למלא אותן! מי שיש לו מחסניות ריקות למלא אותן!

הרעשה כבדה. חיל־האוויר מפגיז את ר־יכוזים המצריים.

הוקטור — טוב! זה מעלה את המוראל. כשאני שומע את חיל־האוויר שלנו, אני מר־אוריש.

אברהם נואמה (אל נגדאי) — בוא הנה, לך תביא כמה סיגריות מחדר האוכל.

הדר האוכל, אומר מישהו, כבר מומן הרבה יאין לאתר דבר בתוכו ובחוכו.

נגדאי — אין שם שום דבר...

אברהם נואמה — יש לך שם ארון, תסתכ־בו. אני רוצה להישאר כאן ליד הקשר, את־מבין? עכשיו מפציצים את המצרים ו־אפשר להגיע. יש שם שני ארונות, ארון של לח וארון של שקם. תסתכל בארון השני. ש־תמצא סיגריות „טיים", תביא את כולם. כ־מה ש־ש.

חיל א' — תביא לכולם, כל מה שיש...

אברהם נואמה — עזרא, חלך, תביא סיג־ריות.

עזרא - מה?

אברהם נואמה — את הסיגריות של השקם

מאירקה — אני כבר הודעתי 20 אלף פעם! קח את שין 6 בנקודת־ציון. עכשיו, אם תתע־לה בצד התוא תולכת מצפון לדרום — אני פשוט לא זוכר את המסה כרגע — אז קח 600 דרומה. זה על סוללה ליד התעלה. זה יוצא בערך מול אנדרטת החייל האלמוני. יש שם סוללה. שם התמקמו. עלו שם גם איזה שמונה טנקים והם נמצאים בשטח. ועוד איזה שלושים חיילים בערך.

„ציך ארטילריה, נא לשלוח מטוסים..."

מעוז צפוני (נכנס לרשת) — ממשיכים להפגיז אותנו ויורים עלינו בתוך המוצב. צריך ארטילריה... נא לשלוח מטוסים...

מאירקה (למיפקדה) — יכול להיות שיש שם גשר, לא ראש־גשר.

מיפקדה — אז קיי, בסדר.

מאירקה — מה בסדר? תן לי שם עוות ואני אתקן אותך.

מיפקדה — כשיצא פגז ראשון, אנחנו נידיע לך.

מאירקה — אז קיי.

שוקי (צוחק) — בוא, מאירקה, נגהל לבד את המלחמה!

מעוז צפוני (נכנס לרשת) — הטנקים ה־אלה אינם שלנו, יורים אלינו, לתוך המוצב!

מאירקה (למיפקדה) — באזור הצליחה ל־ידינו, אני רואה עוד טנק אחד שלהם נפגע, אבל עכשיו תשמע רגע, באזור הצליחה מע־רבה, יש כל הזמן תנועה של חיילים. רגע, רגע, אני רואה שפורקים שם משהו! אהה שומע? אני רואה שמה בסוללה של הטנקים עוד אחד שלהם נפגע. אבל עכשיו באזור הצליחה כל הזמן יש תנועה של חיילים לכיון שלנו. אני מבקש אש!

מעוז צפוני מצפון מעוז צפוני פינוי.

מפקד המעוז מצפון (בקשר) — שים לב, אנחנו מוקפים בפירוש המלה. מוקפים עשרות טנקים ומאות חיילים, שעולים עלינו, לאש אבל בבטחון. ואנחנו חייבים שיגיעו מטוסים כדי להשמיד את הכוח הזה. הגשרים (של המצריים) שלמים ורכב נע עליהם ללא הרף.

מיפקדה (למעוז מצפון) — האם אתה מסו־גל לתת מיקום מדוייק של הגשרים?

המעוז מצפון — חיובי. הם 3500 מטר דרו־מית אלי מצד אחד, ו־5000 מטר צפונה, מצד שני.

מיפקדה — האם אתה מסוגל לתת טיוות, לפי מספר משטחי הצליחה, ממך לכל כוון?

המעוז מצפון — דרומה שני קילומטר, צפונה, כמדומני, גם־כן שני קילומטר.

מיפקדה — שים לב, אני כרגע מפעיל לטובתך, בשלב ראשון ארטילריה. אני אתן לך מסביב ממש... כאשר מטוסים יגיעו, תקבל.

אבי — מה שאותי מדאיג, זה הגופיה ו־והחולצה שלי שתלויים בחוץ מאתמול. מה קרה עם זה?

הוקטור — בוירדת?

אבי (בעיקצנות) — בקשר לחולצה ולגופיה עוד לא בירדתי. נראה בסוף המלחמה. ניקח את זה כמזכרת הביתה.

הוקטור — נקווה אה?!

אבי — חברה, זה בסדר, ותפסיקו עם ה־„שוות" הזה. תפסיקו עם זה, בחייכם!

הוקטור — חברה, צריך לסמוך על חיל־האוויר שלנו.

אבי — עוד מעט תשמעו סיסמה כלשהי לפתוח במבצע מסויים. אני לא יודע מה זה יהיה, אבל זה יהיה!

הוקטור — נקווה אה?!

אבי — חברה, זה בסדר, ותפסיקו עם ה־„שוות" הזה. תפסיקו עם זה, בחייכם!

הוקטור — חברה, צריך לסמוך על חיל־האוויר שלנו.

אבי — עוד מעט תשמעו סיסמה כלשהי לפתוח במבצע מסויים. אני לא יודע מה זה יהיה, אבל זה יהיה!

הוקטור — בוא אני אגיד לך מה הם יכו־לים לעשות: פתאום, נגיד בשעה 10, מבי־אים מטוסים, מטוסי קרב, מפציצים את כל האזור, מרסקים את כל האזור. אחרי זה מצ־ניחים כמה צנחנים ו...גמרנו! כמה פלוגות של צנחנים וזהו.

אבי — ואז צה"ל מחסל שם בפנים, מחסל להם את המטוסים, עובד! כל זמן ששום מעוז עוד לא נפל, זה בסדר.

חיל — ומ' העם המעוז מצפון?

הוקטור — עוד לא, עוד לא נפל.

חיל — בגולן הם הצליחו לכב"ש מוצבים.

אבי (בכיעוד) — אז בגולן הצליחו ל־כבוש... עכשיו, חברה, מי רוצה למסור דרי־שם שלום?

„תראי אירית, זה דודו"

חיל (בהיתול) — דרישת שלום לאמא שלי ולאבא שלי ולכל החבר'ה...

אבי (לחיל) — מה הענינים אתך? למה אתה ככה...?

המחבש פרנץ — אולי אפשר להתקשר ל־דודו?

מעוז צפוני (בקשר) — מה עם ההפגזה המוספת?!

מיפקדה — מיד תקבל.

הוקטור — אבי, תנסה להשיג את הגדוד, תעודד את החברה!

אבי — תכה רגע אחד, ננסה עם הטלפון הזה. מאירקה, אחד מהחבר'ה האלה רוצה להתקשר ליחידה שלו.

דודו — זה אני אחד מהחבר'ה, דודו. מי זה, מיפקדה? אני רוצה להתקשר עם יחידה שלי, להודיע שאנחנו בסדר. זאלו, מי זאת? אירית? את יכולה לחשיב לי את בני?

אירית — אני לא יכולה לשמר אתו. זה דהוף?

דודו — תראי אירית, זה דודו. בני, אתם יודעים איפה אני נמצא. אנחנו כל החברה פה, בינתיים בסדר, הרסים הרבה, אבל מינ־תיים בסדר.

אירית — אז קיי.

דודו — אז משוש תרשו שאנחנו בסדר. תגי־דלו לעמוד אתנו בקשר.

אירית — אז קיי.

דודו — נגה אחות. שלום! (רשמי פת־פוצצויות).

אבי — למה לא שאלת אותה? אולי לא יכולה לברר לך משהו?

דודו — לא, הוא... לא בל נר... בשביל זה צריך להשיג את בני.

אבי — בשביל להעלות את המוראל של החברה פה, אז הכל כדאי.

דודו — אי אפשר היה. הייתי יכול לשאול אותו מה המצב...

אבי — טוב, מספיק היה הרמז הקטן הזה. חברה, אסור לחשוב ששומעים אותנו, אז מש־הו כזה...

דודו — תשמע, רואים עובדות.

אבי — אין עובדות! אין שום עובדות... (רעמי התפוצצויות).

הוקטור — איזה עובדות? מה? מ־שה־נמצא בינתיים? מישהו נהרג?

אבי — הצבא המצרי עכשיו נמצא באשלה.

הוקטור — באשליה לא מרמאלה. ברגע שיתגלה את הנבגב, אז גמרנו! מה אתה הועב, שכח החברה שלנו שם, בירושלים ותל־אביב, לא עושים שום דבר?

אבי — על מי שאני מרחם זה על המעו־הצפוני. הם במתח עצום.

הוקטור — הם במתח עצום...

מעוז צפוני (בקשר) — יורים עלי ארטי־לריה בתוך המוצב. מבקש סיוע אוירי, כבקש סיוע אוירי!

הקשר מתקשר.

מעוז צפוני (בקשר) — אש ארטילריה 700 דרומה. הם מרוכזים. 700 דרומה. אש, אש!

מיפקדה — האם עכשיו פוגעים? עכשיו יורדת ארטילריה.

מעוז צפוני — אש דרומה 700, אש! (רעמי התפוצצויות).

הוקטור — מה שמעניין, זה שחיל־האוויר שקט עכשיו. וזה אומר שחיל־האוויר מכין לנו משהו טוב. אם לא, אז יכול להיות שהוא עסוק מאד.

מעוז צפוני (בקשר) — יורים עלי בתוך המוצב. מה עם האש שלך?

„דופקים להם טנקים והם לא מתרגשים"

מרציאנו — אתמול חצו משאיות והיתה פאניקה. עכשיו יש כבר ציר חופשי. אבל מה? (פורץ בצחוק) כל כמה דקות דופקים להם איזה טנק.

הוקטור — שטויות, הם בכלל לא מתרגשים מזה.

אבי — מה היתה האו.... הזו הרגע?

מרציאנו — טאנקים...

אבי — שלנו?

מרציאנו — שלנו. רק שלושה טנקים רואים באזור.

אבי — זה הכל? טוב, גם זה משהו.

מרציאנו (צוחק) — אחד לפנים, שניים מאחור. ואיך הם דופקים? הם באים, דופ־קים כמה טנקים, הורים אחורה, נכנסים ל־קבוצה חדשה, דופקים, חוזרים, כל הזמן אש מרביצים. אצלנו, שלושת הטנקים, כבר דפקו להם ארבעה... אבל, חברה, מכניסים שם משאיות עם חיילים ועם סירות. חוצים חופשי. הוצים, חוזרים, מביאים פצועים, חוזרים.

דודו — ניסיתם להרביץ עם המרגמה?

מרציאנו — עד שהם מכוונים עם המרג־מה...

אבי — תגיד, אבל ה־81 פגע במשהו?

מרציאנו (בכיעוד) — לא, לא פגע. על ריכוז ז' היו 4 קצינים (מצריים). הרביץ 5. איפה אחד פה, אחד שם. אני אומר לו 50 שמאלה, והוא נותן 50 ימינה. (רעמי התפוצצויות).

אבי — זה האי־דיוק הטבעי של המרגמה.

„אספרה אספרה און פוקו"

מרציאנו (שר) — „אספרה, אספרה און־פוקו, אי און־פוקיטו מאס" („חכה, חכה קצת, זעוד מיט־טיפה חכה") (הדוקטור מצטרף).

הרדיו משדר כתבה מוקלטת מחזית הדרום.

המעוז הממוך מצפון קורא לעזרה.

המעוז מצפון (בקשר) — כוח גדול של מרגמות ותותחים מתמקם. דרום־מערב מעלי!

מיפקדה — דרום מערב זה מעבר לתעלה.

מעוז צפוני — לא מעבר, לא מעבר, קרוב לצומת!

הוקטור — אם חיל האויר מחליט...

מרציאנו — ואם הם רוצים לכבוש את כל המוצב...

אבי — הם לא צריכים את זה...

מרציאנו — אם הם רוצים את זה... הם כובשים את זה ככה בקלות...

דודו — המטרה שלהם היא לכבוש את כל סיני.

הוקטור — הרי טנק אחד, שני טנקים, כובשים לך מעוז.

מרציאנו — מה שמסליא אותי, בסך־הכל ה־3 טנקים שלנו, ואצלם כל פעם אחד נד־פק... כמות כזו של טנקים לא יכולה לחסל שלושה טנקים שלנו.

אבי — מה השעה?

דודו — חמישה לעשר.

מעוז צפוני (בקשר) — כוח שלהם ממזרח אלינו נוסע דרומה. כנראה כדי להתחבר עם הכוח העולה עלינו מדרום. הביאו מטו־סים, ממש בעדיפות עליונה, זה כאילו צעקנו אס.או.אס.!

קול הקריין נשמע ברדיו: „נאספו אנשי הצוות לשמוע את דבר המפקד ולקרוא את קריאת־הקרב של חיל־הים, ונשמעו תרועות כיפאק־היי, כיפאק־היי, למשמע הצלחותיו של חיל־הים". המעוז נדמה למישהו, עצת הקריאות משמיעים הנצרים שבחוץ.

פרנץ (בחשש) — מי זה?

אבי — זה ברדיו.

ברדיו ליאור ייני שר „מלאך ה'" והחבירה במעוז מלווים אותו במחיאות כפיים קצובות.

אבי — יאללה, חבר'ה, לשיר! חפיף, גם אני נשוי, יש לי שלושה ילדים...

הוקטור — כל אחד פה, יש לו ילדים... הכל מנסים לעודד את חפיף המכונס בתוך עצמו.

הוקטור — בוא, בוא, אני אראה לך את התמונה של הבת שלי!

המשך ◄

המעוז מצפון: „הם עולים עליו בכוח עצום"

רעמי התפוצצויות ממרשמות.

הוקטור — שוקי רגוע, אה?

אבי — כן.

הרוקטור — זה טוב, זה טוב.

נגדאי — איפה חיל האוויר? זה משגע אותי. מה עם חיל־האוויר הזה!

הוקטור — תיכף, חבר'ה, חיל האויר פועל בשכל, לא סתם כך.

המעוז הצפוני הכמוך קורא לעזרה.

מעוז צפוני — הכח מדרום ממשיך לעלות עלינו. עדיין חוצים את הגשר. טנקים. הם עולים עלינו בכוח עצום, זקוקים מיד לכח אווירי פלוס ארטילריה.

מיפקדה (למעוז) — התותחנים ירו כבר?

מאירקה — לא רואה עוד!

מעוז צפוני (למיפקדה) — שים לב, זה דחוף. שני טנקים נמצאים כ־400 מטר צפונית הצומת שלנו. שני טנקים שלהם ממזרח לנו!

מיפקדה — האלו! ירד כבר?

מאירקה — עדיין לא!

אבי — מה אפשר לעשות? נותנים להם להתרכז סביב כל המעוזים, נותנים להם את האפשרות שאין לנו כוח, והם באים ובאים, ובסוף תראה מה יקרה. אני לא מדבר עלינו באופן אישי. דובי'לה, אני לא מדבר עלינו באופן אישי.

חיל — בטח, אחרי שחמש שעות מבקשים את הארטילריה. ועל המעוז הצפוני עולים כל הזמן...

המעוז הצפוני הכמוך קורא לעזרה.

מעוז צפוני — צריך להפגיז את כל האזור ...

מאירקה — תן לי את המיפקדה. מיפקדה! שים לב! יש שם ... זה שלושים חיילים ב־ר ס!

מיפקדה — רק רגע, רק רגע!

הוקטור — אני עייף נורא!

מיפקדה — האלו, מה הענין?

מאירקה — יש איזה 30 חיילים שתפסו ראש גשר.

מיפקדה — איפה? איפה? תגיד לי ב־דיוק!

מאירקה — אני כבר הודעתי 20 אלף פעם! קח את שין 6 בנקודת־ציון. עכשיו, אם תתע־לה בצד התוא תולכת מצפון לדרום — אני פשוט לא זוכר את המסה כרגע — אז קח 600 דרומה. זה על סוללה ליד התעלה. זה יוצא בערך מול אנדרטת החייל האלמוני. יש שם סוללה. שם התמקמו. עלו שם גם איזה שמונה טנקים והם נמצאים בשטח. ועוד איזה שלושים חיילים בערך.

„ציך ארטילריה, נא לשלוח מטוסים..."

מעוז צפוני (נכנס לרשת) — ממשיכים להפגיז אותנו ויורים עלינו בתוך המוצב. צריך ארטילריה... נא לשלוח מטוסים...

מאירקה (למיפקדה) — יכול להיות שיש שם גשר, לא ראש־גשר.

מיפקדה — אז קיי, בסדר.

מאירקה — מה בסדר? תן לי שם עוות ואני אתקן אותך.

מיפקדה — כשיצא פגז ראשון, אנחנו ניידע לך.

מאירקה — אז קיי.

שוקי (צוחק) — בוא, מאירקה, נגהל לבד את המלחמה!

מעוז צפוני (נכנס לרשת) — הטנקים ה־אלה אינם שלנו, יורים אלינו, לתוך המוצב!

מאירקה (למיפקדה) — באזור הצליחה ל־ידינו, אני רואה עוד טנק אחד שלהם נפגע, אבל עכשיו תשמע רגע, באזור הצליחה מע־רבה, יש כל הזמן תנועה של חיילים. רגע, רגע, אני רואה שפורקים שם משהו! אהה שומע? אני רואה שמה בסוללה של הטנקים עוד אחד שלהם נפגע. אבל עכשיו באזור הצליחה כל הזמן יש תנועה של חיילים לכיון שלנו. אני מבקש אש!

מעוז צפוני מצפון מעוז צפוני פינוי.

מפקד המעוז מצפון (בקשר) — שים לב, אנחנו מוקפים בפירוש המלה. מוקפים עשרות טנקים ומאות חיילים, שעולים עלינו, לאש אבל בבטחון. ואנחנו חייבים שיגיעו מטוסים כדי להשמיד את הכוח הזה. הגשרים (של המצריים) שלמים ורכב נע עליהם ללא הרף.

מיפקדה (למעוז מצפון) — האם אתה מסו־גל לתת מיקום מדוייק של הגשרים?

המעוז מצפון — חיובי. הם 3500 מטר דרו־מית אלי מצד אחד, ו־5000 מטר צפונה, מצד שני.

מיפקדה — האם אתה מסוגל לתת טיוות, לפי מספר משטחי הצליחה, ממך לכל כוון?

המעוז מצפון — דרומה שני קילומטר, צפונה, כמדומני, גם־כן שני קילומטר.

מיפקדה — שים לב, אני כרגע מפעיל לטובתך, בשלב ראשון ארטילריה. אני אתן לך מסביב ממש... כאשר מטוסים יגיעו, תקבל.

אבי — מה שאותי מדאיג, זה הגופיה ו־והחולצה שלי שתלויים בחוץ מאתמול. מה קרה עם זה?

הוקטור — בוירדת?

אבי (בעיקצנות) — בקשר לחולצה ולגופיה עוד לא בירדתי. נראה בסוף המלחמה. ניקח את זה כמזכרת הביתה.

הוקטור — נקווה אה?!

אבי — חברה, זה בסדר, ותפסיקו עם ה־„שוות" הזה. תפסיקו עם זה, בחייכם!

הוקטור — חברה, צריך לסמוך על חיל־האוויר שלנו.

אבי — עוד מעט תשמעו סיסמה כלשהי לפתוח במבצע מסויים. אני לא יודע מה זה יהיה, אבל זה יהיה!

הוקטור — בוא אני אגיד לך מה הם יכו־לים לעשות: פתאום, נגיד בשעה 10, מבי־אים מטוסים, מטוסי קרב, מפציצים את כל האזור, מרסקים את כל האזור. אחרי זה מצ־ניחים כמה צנחנים ו...גמרנו! כמה פלוגות של צנחנים וזהו.

אבי — ואז צה"ל מחסל שם בפנים, מחסל להם את המטוסים, עובד! כל זמן ששום מעוז עוד לא נפל, זה בסדר.

חיל — ומ' העם המעוז מצפון?

הוקטור — עוד לא, עוד לא נפל.

חיל — בגולן הם הצליחו לכב"ש מוצבים.

אבי (בכיעוד) — אז בגולן הצליחו ל־כבוש... עכשיו, חברה, מי רוצה למסור דרי־שם שלום?

„תראי אירית, זה דודו"

חיל (בהיתול) — דרישת שלום לאמא שלי ולאבא שלי ולכל החבר'ה...

אבי (לחיל) — מה הענינים אתך? למה אתה ככה...?

המחבש פרנץ — אולי אפשר להתקשר ל־דודו?

מעוז צפוני (בקשר) — מה עם ההפגזה המוספת?!

מיפקדה — מיד תקבל.

הוקטור — אבי, תנסה להשיג את הגדוד, תעודד את החברה!

אבי — תכה רגע אחד, ננסה עם הטלפון הזה. מאירקה, אחד מהחבר'ה האלה רוצה להתקשר ליחידה שלו.

דודו — זה אני אחד מהחבר'ה, דודו. מי זה, מיפקדה? אני רוצה להתקשר עם יחידה שלי, להודיע שאנחנו בסדר. זאלו, מי זאת? אירית? את יכולה לחשיב לי את בני?

אירית — אני לא יכולה לשמר אתו. זה דהוף?

דודו — תראי אירית, זה דודו. בני, אתם יודעים איפה אני נמצא. אנחנו כל החברה פה, בינתיים בסדר, הרסים הרבה, אבל מינ־תיים בסדר.

אירית — אז קיי.

דודו — אז משוש תרשו שאנחנו בסדר. תגי־דלו לעמוד אתנו בקשר.

אירית — אז קיי.

דודו — נגה אחות. שלום! (רשמי פת־פוצצויות).

אבי — למה לא שאלת אותה? אולי לא יכולה לברר לך משהו?

דודו — לא, הוא... לא בל נר... בשביל זה צריך להשיג את בני.

אבי — בשביל להעלות את המוראל של החברה פה, אז הכל כדאי.

דודו — אי אפשר היה. הייתי יכול לשאול אותו מה המצב...

אבי — טוב, מספיק היה הרמז הקטן הזה. חברה, אסור לחשוב ששומעים אותנו, אז מש־הו כזה...

דודו — תשמע, רואים עובדות.

אבי — אין עובדות! אין שום עובדות... (רעמי התפוצצויות).

הוקטור — איזה עובדות? מה? מ־שה־נמצא בינתיים? מישהו נהרג?

אבי — הצבא המצרי עכשיו נמצא באשליה.

הוקטור — באשליה לא מרמאלה. ברגע שיתגלה את הנבגב, אז גמרנו! מה אתה הועב, שכח החברה שלנו שם, בירושלים ותל־אביב, לא עושים שום דבר?

אבי — על מי שאני מרחם זה על המעו־הצפוני. הם במתח עצום.

הוקטור — הם במתח עצום...

מעוז צפוני (בקשר) — יורים עלי ארטי־לריה בתוך המוצב. מבקש סיוע אוירי, כבקש סיוע אוירי!

הקשר מתקשר.

מעוז צפוני (בקשר) — אש ארטילריה 700 דרומה. הם מרוכזים. 700 דרומה. אש, אש!

מיפקדה — האם עכשיו פוגעים? עכשיו יורדת ארטילריה.

מעוז צפוני — אש דרומה 700, אש! (רעמי התפוצצויות).

הוקטור — מה שמעניין, זה שחיל־האוויר שקט עכשיו. וזה אומר שחיל־האוויר מכין לנו משהו טוב. אם לא, אז יכול להיות שהוא עסוק מאד.

מעוז צפוני (בקשר) — יורים עלי בתוך המוצב. מה עם האש שלך?

„דופקים להם טנקים והם לא מתרגשים"

מרציאנו — אתמול חצו משאיות והיתה פאניקה. עכשיו יש כבר ציר חופשי. אבל מה? (פורץ בצחוק) כל כמה דקות דופקים להם איזה טנק.

הוקטור — שטויות, הם בכלל לא מתרגשים מזה.

אבי — מה היתה האו.... הזו הרגע?

מרציאנו — טאנקים...

אבי — שלנו?

מרציאנו — שלנו. רק שלושה טנקים רואים באזור.

אבי — זה הכל? טוב, גם זה משהו.

מרציאנו (צוחק) — אחד לפנים, שניים מאחור. ואיך הם דופקים? הם באים, דופ־קים כמה טנקים, הורים אחורה, נכנסים ל־קבוצה חדשה, דופקים, חוזרים, כל הזמן אש מרביצים. אצלנו, שלושת הטנקים, כבר דפקו להם ארבעה... אבל, חברה, מכניסים שם משאיות עם חיילים ועם סירות. חוצים חופשי. הוצים, חוזרים, מביאים פצועים, חוזרים.

דודו — ניסיתם להרביץ עם המרגמה?

מרציאנו — עד שהם מכוונים עם המרג־מה...

אבי — תגיד, אבל ה־81 פגע במשהו?

מרציאנו (בכיעוד) — לא, לא פגע. על ריכוז ז' היו 4 קצינים (מצריים). הרביץ 5. איפה אחד פה, אחד שם. אני אומר לו 50 שמאלה, והוא נותן 50 ימינה. (רעמי התפוצצויות).

אבי — זה האי־דיוק הטבעי של המרגמה.

„אספרה אספרה און פוקו"

מרציאנו (שר) — „אספרה, אספרה און־פוקו, אי און־פוקיטו מאס" („חכה, חכה קצת, זעוד מיט־טיפה חכה") (הדוקטור מצטרף).

הרדיו משדר כתבה מוקלטת מחזית הדרום.

המעוז הממוך מצפון קורא לעזרה.

המעוז מצפון (בקשר) — כוח גדול של מרגמות ותותחים מתמקם. דרום־מערב מעלי!

מיפקדה — דרום מערב זה מעבר לתעלה.

מעוז צפוני — לא מעבר, לא מעבר, קרוב לצומת!

הוקטור — אם חיל האויר מחליט...

מרציאנו — ואם הם רוצים לכבוש את כל המוצב...

אבי — הם לא צריכים את זה...

מרציאנו — אם הם רוצים את זה... הם כובשים את זה ככה בקלות...

דודו — המטרה שלהם היא לכבוש את כל סיני.

הוקטור — הרי טנק אחד, שני טנקים, כובשים לך מעוז.

מרציאנו — מה שמסליא אותי, בסך־הכל ה־3 טנקים שלנו, ואצלם כל פעם אחד נד־פק... כמות כזו של טנקים לא יכולה לחסל שלושה טנקים שלנו.

אבי — מה השעה?

דודו — חמישה לעשר.

מעוז צפוני (בקשר) — כוח שלהם ממזרח אלינו נוסע דרומה. כנראה כדי להתחבר עם הכוח העולה עלינו מדרום. הביאו מטו־סים, ממש בעדיפות עליונה, זה כאילו צעקנו אס.או.אס.!

קול הקריין נשמע ברדיו: „נאספו אנשי הצוות לשמוע את דבר המפקד ולקרוא את קריאת־הקרב של חיל־הים, ונשמעו תרועות כיפאק־היי, כיפאק־היי, למשמע הצלחותיו של חיל־הים". המעוז נדמה למישהו, עצת הקריאות משמיעים הנצרים שבחוץ.

פרנץ (בחשש) — מי זה?

אבי — זה ברדיו.

ברדיו ליאור ייני שר „מלאך ה'" והחבירה במעוז מלווים אותו במחיאות כפיים קצובות.

אבי — יאללה, חבר'ה, לשיר! חפיף, גם אני נשוי, יש לי שלושה ילדים...

הוקטור — כל אחד פה, יש לו ילדים... הכל מנסים לעודד את חפיף המכונס בתוך עצמו.

הוקטור — בוא, בוא, אני אראה לך את התמונה של הבת שלי!

המשך ◄